ANUL X No. 3029 | Ediţia de seară | SAMBATA 13 DECEMBRIE 1897

Abonamente
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc înainte:
Un an în ţară 30 leĭ; în străinătate 50 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te fereşti Romîne de cuĭŭ strein în casă
V. Alexandri

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administraţia ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 3. „
La un mare număr de linii se fac reducţiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacţia
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administraţia
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

ZIUA DEMOCRAŢIEI

Şase paginĭ
la fie-care ediţie

Pînă la ultima picătură !...

Partidele noastre politice aŭ marele talent de a nu se da învinse în faţa nicĭ uneĭ presiunĭ şi în faţa nicĭ uneĭ necesităţĭ; şi în special partidul liberal e de o energie rară, cînd e vorba să se agaţe de putere, pe el nimic nu'l alungă şi nu'l sperie; odată la cîrmă, îţĭ trebuie sforţărĭ marĭ pentru ca să'l dizlocĭ de pe banca cu opt portofoliĭ.

Ministerul Ion Brătianu pentru a cădea, ce agonie lungă a trebuit să aibă! Totul era în potriva aceluĭ minister, partidul liberal jumătate îl combătea, toate nuanţele opoziţioniste eraŭ solidar unite pentru a'l răsturna, ţara întreagă îl dezaproba şi'ĭ dorea căderea, cu toate acestea Ion Brătianu s'a ţinut morţiş şi n'a căzut de cît după ce a fost alungat.

Conservatoriĭ aŭ fost maĭ înţelepţĭ; în special, d. Carp a dat dovadă de o mare pricepere şi de o mare prevedere politică, cînd a sfătuit Coroana să înlocuiască pe conservatorĭ la putere. D-sa a înţeles că conservatoriĭ eraŭ inposibilĭ în momentul ace a, că rolul lor era sfîrşit pentru atuncĭ. Conservatoriĭ s'aŭ retras tocmaĭ la timp şi numaĭ mulţumită acesteĭ renunţărĭ prudente, dînşiĭ s'aŭ putut reface în aşa de scurtă vreme.

Liberaliĭ cad şi astăzĭ în greşeala trecutuluĭ. Cu nicĭ un preţ cabinetul Dimitrie Sturdza nu voeşte să plece astăzĭ, de şi în potrivă'ĭ s'aŭ manifestat liberaliĭ în mare număr, aproape toţĭ tineriĭ de talent, aproape întreaga elită intelectuală a partiduluĭ.

Liberaliĭ nu vor să înţeleagă că este maĭ mare merit să te ştiĭ retrage, *la timp*, de la putere, de cît să ştiĭ cuceri puterea. A cuceri puterea, a o zmulge partiduluĭ adversar, este o dovadă de dibăcie, de tact şi de energie; dar a renunţa la putere atuncĭ cînd eştĭ stăpîn pe dînsa, e o dovadă de o energie şi maĭ mare, căcĭ te poţĭ stăpîni pe tine şi dovedeştĭ că aĭ puterea de a face un act de abnegaţiune.

Partidele carĭ ştiŭ renunţa şi face sacrificiĭ fără să fie silite, acelea singure aŭ într'însele forţe producătoare şi generoase carĭ le permit regenerarea în viitor; iar partidele lacome şi fără prevedere, egoiste şi incapabile de abnegaţiune, acelea sînt osîndite la stirpiciune şi nu pot avea o existenţă normală.

Astăzĭ cabinetul Sturdza nu voeşte să plece, cu toate că totul îĭ spune să se ducă. Greşelile sale nenumărate, eşecurile sale în toate campaniile întreprinse, neputinţa de a avea un singur succes, fie în afară, fie înăuntru, neputinţa de a grupa toate elementele liberale într'un singur mănunchiŭ, umilita'ĭ situaţie parlamentară, totul, dar totul fără osebire, îl povăţueşte să lase locul altora şi să pregătească, în liniştea retrageriĭ, reorganizarea partiduluĭ. Dar d. Sturdza şi cu nepricepuţiĭ săĭ consilierĭ nu ştiŭ de-al de astea, domniile lor sînt adepţiĭ luĭ «ce e'n mînă nu'ĭ minciună», şi aşa nu se mişcă.

Aşteaptă să fie goniţĭ.

Const. C. Bacalbaşa.

SATIRA POLITICĂ

Domnu Nacu

Quintezenţa inteligenţeĭ, talentuluĭ şi... gogomănizmuluĭ liberal, s'a produs alaltăerĭ la tribuna Camereĭ.

Timp de un ceas şi jumătate d. Nacu, făcînd uz şi abuz de lipsa d-sale de talent îndestul de cunoscută, a *bătut* capul, ca să nu zicem alt-fel, onoratuluĭ auditor.

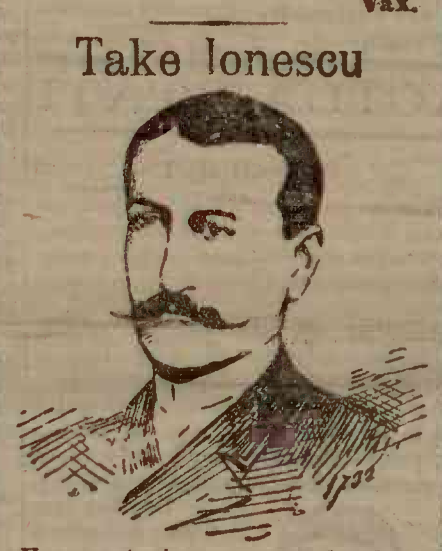
In tot acest timp, marele bărbat de Stat al partiduluĭ liberal a vorbit, a vorbit şi iar a vorbit, aşa că la urmă, un ocultist a exclamat:

„Brava om Nacu al nostru! El singur a fost în stare să descopere jumările fără ouă şi să vorbească două ceasurĭ fără să spue ceva!".

Sînt cu totul de opinia preopinentuluĭ.

Vax.

Take Ionescu

Un renegat—dar un renegat de talent şi asta e singura luĭ scuză.

Azĭ va vorbi în Cameră, respunzînd la adresă, în numele conservatorilor.

A ajuns—şi, cum e şi cu noroc, va maĭ ajunge!

Ziua democraţieĭ

Ziua de erĭ la Cameră a fost ziua democraţieĭ — şi o zi bună, de care ne putem felicita.

Doĭ oratorĭ aŭ ocupat întreaga şedinţă: V. G. Morţun, deputatul col. II de Roman şi Moisescu, deputatul col. III de Muşcel.

Morţun e în al zecelea an al vieţeĭ sale parlamentare şi succesul săŭ de erĭ nu maĭ trebue privit atîta sub raportul talentuluĭ oratoric, care a făcut din Morţun una din cele maĭ frumoase figurĭ ale tribuneĭ noastre parlamentare, cît trebue privit sub raportul consideraţiuneĭ şi a uneĭ serioase încrederĭ ce a ştiut să provoace în Cameră pentru revendicările democraţieĭ.

După două zile de discuţiunĭ asupra politicianizmuluĭ, erĭ şi-aŭ făcut intrare în Cameră aspiraţiunile democraţieĭ — şi dacă nu vor ieşi concretizate, ele aŭ impus în rîndurile deputaţilor liberalĭ, o tăcere, o atenţie şi o consideraţiune, fără precedent şi cît se poate de semnificative.

Cuvîntarea amiculuĭ nostru Morţun a găsit un călduros concurs în inimoasa şi aşa de bine legata cuvîntare a învăţătoruluĭ sătesc, Moisescu, care şi-a dat seama că e reprezentantul ţărănimeĭ şi a venit să afirme revendicările democratice ale claseĭ din care a ieşit.

Curentul democrat din ţară a avut toate onorurile zileĭ de erĭ.

Amendamentul sufragiuluĭ universal la adresă poartă pînă acum 30 de semnăturĭ: ne putem felicita şi putem păşi înainte, cu încredere, la propagandă democratică.

Saturn.

Moderaţiune

D. Delavrancea.—Şefule, am de gînd să iaŭ cuvîntul şi să le trag un zavrac.

D. Aurelian.—Barbule, băetul meŭ, numaĭ cu măsură; nu te repezĭ. Cu moderaţiune....

D. Delavrancea.— Lasă, şefule, că prea s'aŭ întins iar; las'că-ĭ pun eŭ la loc....

D. preşedinte al Cameref. — D. Barbu Ştefănescu Delavrancea are cuvîntul!

D. Aurelian—(suflându-ĭ de la spate) Barbule, băetul meŭ, nu te înfierbînta....

D. Delavrancea.—Este, d-lor deputaţĭ, o deplorabilă situaţiune, saŭ maĭ bine zis, o regretabilă situaţiune...

D. Aurelian.—(suflând de la spate) Aşa aşa: *regretabilă* e maĭ bine. Cu moderaţiune, cu moderaţiune, Barbule!

D. Delavrancea.—.... Ziceam, d-lor, că e o regretabilă situaţiune aceea pe care o avem înaintea noastră astă zi...

Kiriţopolo.—Dar acum un an n'o aveaĭ? Ce umbliĭ cu mofturĭ?!....

D. Delavrancea.—D. Kiriţopolo se află mereŭ în aceeaşĭ situaţiune. Să-ĭ fie le bine; dar eŭ, d-lor, găsesc că atuncĭ cînd un partid ajunge să fie condus cu *(ridică glasul)* poruncă şi cu străşnicie....

D. Aurelian.—(suflând de la spate) Incet, Barbule, încet; nu te aprinde...

D. Delavrancea.—(continuând, cu glas tot maĭ ridicat) .....atuncĭ situaţiunea devine intolerabilă....

D. Aurelian.—(suflându-ĭ exasperat) Ce facĭ, Barbule? Vaĭ de mine, ce temperament! Opreşte-te, băete!

D. Delavrancea.—..... Adică, poate *intolerabilă* nu e cuvîntul, dar în tot cazul: normală nu e....

D. Aurelian. — (suflându-ĭ) Bravo, Barbule, bravo. „Normală"—aşa, ăsta e cuvîntul....

D. Delavrancea.— Intr'o situaţiune normală, decĭ, nu ne aflăm...

D. Bianu.—D-ta te veĭ fi aflînd în una anormală...

D. Delavrancea.—(cu impetuozitate) Aaa! Intrerupe d. Bianu? Tocmaĭ d. Bianu, care a ştiut să tacă cu succes atîta timp? Dar e o îndrăzneală....

D. Aurelian.—(trăgându-ĭ de surtuc) Barbule, nu te pierde, păstrează sîngele rece! Moderaţiune, moderaţiune!...

D. Delavrancea.—(din ce in ce maĭ impetuos)....E o îndrăzneală, zic, fără pereche, ca d. Bianu să întrerupă în aşa chip. Şi aceasta dovedeşte că halul partizanilor guvernuluĭ...

D. Aurelian.—(îl trage cu putere de surtuc).

D. Delavrancea.— (furios) Da nu mă maĭ trage atîta de surtuc (ilaritate). Nu vezĭ că d-lor îndrăznesc să atace Apoĭ las' că ne răfuim noĭ....

D. Aurelian.—(pleacă dezolat de la locul săŭ) Cu băeţiĭ ăştia nu-ĭ chip..... Ce temperamente; ce temperamente Nu'ĭ chip să-ĭ moderezĭ şi pace....

Sulivan.

M. Moisescu

Deputatul ţăranilor din Muscel. Invăţător rural.

Tânăr simpatic, care se ocupă serios cu cestiunile politice şi sociale.

A vorbit erĭ, cu multă convingere şi inimă.

E încă din anul trecut unul din semnatariĭ amendamentuluĭ pentru votul universal.

CHINA ŞI PORTURILE

Port-Arthur.—Rusia şi China.— Flota chineză.

La ordinea zileĭ e China. Nicĭ afacerea Dreyfus, nicĭ procesul Panamaleĭ, nicĭ lovitura de stat austriacă, nu maĭ interesează. China, Port-Arthur, Wei-hei-wei, Kio Tschan,— iată numele carĭ sînt acum în gura tuturor. Aşa se întîmplă lucrurile în istoria omenească. Ceea ce ar fi părut un vis odinioară, devine acum realitate. Fantazia cea înaripată n'ar fi crezut ceea ce se întîmplă acum: soldaţiĭ germanĭ să meargă să ducă războĭ tocmaĭ în China, într'adevăr peste nouă mărĭ şi nouă ţărĭ. Numaĭ dezvoltarea extremă a mijloacelor noastre de comunicaţie şi a relaţiunilor noastre internaţionale, face cu putinţă realizarea uneĭ asemenea întreprinderĭ, care, nu-ĭ vorbă, numaĭ cinste nu face cultureĭ noastre, dat fiind faptul că se duce în China foc şi măcel.

*

Portul-Arthur, pe care 'l-aŭ ocupat Ruşiĭ, este unul din cele maĭ marĭ şi cel maĭ important al Chineĭ. Intr'însul se află singurul doc al mareluĭ imperiŭ. Portul este în tot-d'a-una neîngheţat. Intr'însul se află turnătoriĭ şi şantiere enorme, carĭ permit facerea orĭ căror reparaturĭ în port. Fortificaţiunile constaŭ din 12 şirurĭ de întăriturĭ, înarmate cu 40 tunurĭ marĭ Krupp şi maĭ multe mortiere.

Japoneziĭ în ultimul războiŭ cu China aŭ luat Portul-Arthur după o scurtă bombardare, numaĭ din pricina neglijenţeĭ Chinezilor. Portul, care maĭ în urmă cu ... ĭ-va anĭ era un mizerabil sat de pescarĭ, numără astăzĭ 4000 locuitorĭ, deşi apa potabilă e foarte proastă.

*

Cititoriĭ vor fi de sigur curioşĭ să ştie cum staŭ actualmente Chineziĭ cu flota lor. Răspunsul e uşor. In războiul cu Japonia China a pierdut maĭ toate vapoarele sale maĭ marĭ. Actualmente flota mareluĭ imperiŭ se compune din 96 vase (inclusiv 43 torpiloare). Dintr'aceste însă, numaĭ puţine se pot utiliza, cele maĭ multe fiind—ca şi în Turcia—ruinate.

China poate acum opune 1 încrucişător torpilor, 2 torpiloare, 4 torpiloare de mare. şi 5 de coastă. Afară de aceasta se construesc acum în şantierele europene 3 încrucişătoare cuirasate, 4 distrugătoare de torpile şi 2 torpiloare.

Aceste vase nu sînt încă gata, aşa că nu pot fi ţinute în seamă.

Pol.

V. G. Morţun

Deputatul socialist al col. II de Roman e una din cele maĭ simpatice şi maĭ luminoase figurĭ ale parlamentuluĭ nostru.

Morţun nu poate avea duşmanĭ: talentul şi inimoşia luĭ ĭ-aŭ făcut numaĭ prietenĭ.

Se bucură de o deosebită consideraţie în Cameră.

Orator, cu succese sigure, Morţun intră în Februarie viitor în al unspre-zecelea an de viaţă parlamentară.

Politica l'a răpit literatureĭ — dar artistul se trădează la fie-care pas.

In şedinţa de erĭ a Camereĭ a avut cel maĭ frumos succes pe care-l putea visa un izolat, ca el, într'o Cameră de adversarĭ.

Sil.

Din graţia adversarilor

In sfîrşit, guvernul a găsit în şedinţa de Miercurĭ un apărător: pe d-l Nacu. D-sa avea însă avantagiul de a vorbi după d-l Aurelian şi cum acesta, om moderat, a voit să daurească hapul ce l'aŭ administrat d-luĭ Sturdza d-niĭ Delavrancea şi Xenopol, d-sa s'a folosit de declaraţiunile interesate dar blajine şi conciliatoare ale acestuia, pentru a apăra guvernul.

— Aţĭ zis că în sînul partiduluĭ liberal, zice d-l Nacu, e neînţelegere şi dizidenţă! Nu este adevărat şi dovada e că, d-l Aurelian a declarat că partidul este unit. Aţĭ numit pe d-l Sturdza trădător. Sunteţĭ dezminţiţĭ de d-l Aurelian, care declară că are toată stima pentru şeful partiduluĭ.

La tribunal, se ia, fireşte, act de declaraţiunile adversarilor ce servă judecătorilor întru alcătuirea convingereĭ. In politică însă o declaraţiune trebuie de luat, în adevăratul eĭ sens şi orĭ şi cine ştie de ce mobile a ascultat d-l Aurelian cînd s'a făcut susţinătorul de formă al guvernuluĭ în Cameră, un susţinător de altmintrelea, care susţine ca funia pe spânzurat. Şeful dizidenţeĭ liberale— de oare-ce este o dizidenţă, — crede că guvernul d-luĭ Sturdza este aşa de jos căzut, că nu este nevoie să-'l combată ci din potrivă, să 'ĭ dea dovadă de solicitudine, pentru a avea tot-d'auna dreptul să ceară a fi tratat şi el când va fi la guvern, cum şi dânsul s'a purtat cu d-l Sturdza, când acesta guverna.

Acestea toate d-l Nacu nu le-a priceput şi Camera a zâmbit când oratorul guvernuluĭ aducea vorbele d-luĭ Aurelian în ajutorul d-luĭ Sturdza.

In tot cazul, să trăeştĭ din graţia şi buna-voinţa adversarilor, iată o situaţiune desigur umilită şi anormală.

Sfinx.

CULISELE POLITICE

Criza guvernamentală

D. Dim. A. Sturdza continuă a fi bolnav. Din aceasta cauză situaţia a rămas aceiaşĭ, şi aceĭ cîţĭ-va dintre drapeliştĭ carĭ doresc încă o înţelegere cu sturziştiĭ, tot speră că lucrul este posibil.

Amiciĭ d-luĭ Aurelian aŭ limpezit erĭ nedumeririle nascute din neînţelegerea discursuluĭ cu fineţe, pronunţat de acesta în şedinţa de alaltaerĭ la Cameră.

Ast-fel, sturdziştiĭ sînt convinşĭ azĭ ca d. Aurelian nu se desparte de amiciĭ d-sale.

Tratative

Tratativele aŭ încetat de mult şi nu s'aŭ maĭ reluat. Sunt însă uniĭ carĭ încă speră că unirea este posibilă. Pentru aceştia toată chestia se reduce la treĭ portofoliĭ, eĭ nu-şĭ daŭ seama că lupta se pune de conducătoriĭ grupuluĭ, direct în contra d-luĭ Sturdza.

Este adevărat că nicĭ d-niĭ Aurelian şi Lascar nu vor să facă ruptură în partid. De aceea eĭ se opresc din noŭ, fără ca să meargă maĭ departe pentru moment.

Dar dacă ceĭ de la guvern nu fac zilele acestea propunerĭ categorice de împăcare şi nu declară că primesc condiţiile drapeliştilor, atuncĭ drapeliştiĭ vor da o bătălie decisivă şi d. P. S. Aurelian va pronunţa un discurs categoric în contra guvernuluĭ.

Ce face d. Sturdza?

D. Dim. A Sturdza este cu totul nemulţumit de situaţie şi dezgustat de purtarea celor carĭ îl înconjoară.

Dezastrul suferit în discuţia răspunsuluĭ la mesagiŭ, atît la Cameră cît şi la Senat, l'a afectat foarte mult.

Azĭ d. Sturdza nu maĭ stă la putere de cît ca prizonier al Oculteĭ. D-niĭ Nacu şi Pherichidi sînt adevăraţiĭ conducătorĭ aĭ guvernuluĭ.

D. Sturdza este ţinut acasă, el este obligat să stea d'oparte şi să-ĭ lase pe ceĭ doĭ ocultiştĭ să lupte cu drapeliştiĭ.

Oratorĭ şi voturĭ

D. Dim. Sturdza îşĭ dă seama că nu poate sta la guvern fără ca să aibă oratorĭ, dar d-niĭ Nacu şi Pherichidi se mulţumesc că aŭ voturĭ.

D. Sturdza recunoaşte că moraliceşte este zdrobit, dar d. Nacu şi Pherichidi se mulţumesc că pot zdrobi cu voturĭ.

Inţelegere nu maĭ este între ceĭ de la guvern.

D. Sturdza nu maĭ guvernează,—d-sa e guvernat.

D. Cantacuzino

Şi un lucru e de observat în această luptă: atitudinea d-luĭ Gogu Cantacuzino.

Nimenĭ n'a vorbit despre d-sa şi nicĭ unul din aĭ d-sale nu s'a pronunţat asupra situaţieĭ.

De ce această rezervă?

D. Cantacuzino nu maĭ este devotatul d-luĭ Sturdza, d-sa aşteaptă să se limpezească puţin lucrurile ca să ştie dacă tot cu d. Sturdza poate spera să-şĭ facă restul trebilor, saŭ va trebui să rupă cu actualul prim-ministru, pentru a se alipi de d Aurelian.

Rep.

CARNETUL MEU

Două oratoriĭ

Credeam că vechia sistemă oratorică, care a fost mult timp în onoare la noĭ, maĭ ales în partidul liberal, a dispărut, dar d. C. Nacu în discursul ţinut alaltă-erĭ la Cameră a dat cea maĭ hotărîtoare dezminţire.

De unde ne obicinuisem să auzim cuvîntărĭ obiective, în tot cazul franşe de unde mergeam să ascultăm discursurile din parlament cu convingerea că vom auzi o serie de argumente în susţinerea uneĭ ideĭ, ne-am pomenit de o dată cu d. C. Nacu, întorşĭ cu vre-o cîţĭ-va anĭ înapoĭ la oratoria insinuărilor, a presupunerilor şi bănuielilor.

Nicĭ o idee, nicĭ un cuvînt despre programul de acţiune al guvernuluĭ, mult venin şi colosal de multe insinuărĭ.

Oratorie veche. Oratorie care a putut prinde atuncĭ când luptele politice eraŭ prea pasionate şi guvernele uzaŭ de brutalitate pentru-ca să desfiinţeze exerciţiul drepturilor cetăţeneştĭ.

Dar azĭ, azĭ când toată lumea discută cu sânge rece şi când în numele adversarilor partiduluĭ liberal vorbesc oamenĭ ca d-niĭ Carp, Maiorescu şi P. S. Aurelian, oratoria d-luĭ Nacu nu poate să producă de cît ilaritate saŭ compătimire.

Cum, un om încă tînăr, un profesor universitar, un bărbat care în vremea de azĭ ţine locul de leader al uneĭ majorităţĭ parlamentare, nu găseşte cînd e vorba să răspundă adversarilor partiduluĭ săŭ, de cît insinuărĭ şi atacurĭ rezemate pe acuzaţiunĭ calomnioase!

El, aceasta este vina şcoleĭ căreia aparţine d. Nacu. Liberaliĭ, de 20 de anĭ nu se maĭ preocupă de nimic. Convinşĭ că bătrîniĭ carĭ ĭ-aŭ condus pînă deună-zi aŭ muncit mult şi aŭ adunat un mare capital, eĭ cred că'şĭ pot permite luxul de a trăi fără nicĭ o muncă.

Şi rezultatul acesteĭ vieţĭ îl vedem. Treziţĭ de zguduitura puternică pe care le-a aplicat'o chiar o parte însemnată dintre amiciĭ lor, şi văzând pericolul în care se află, eĭ încearcă să se apere cu armele vechĭ, singurile arme pe carĭ le aŭ.

A trecut multă vreme însă de când strămoşiĭ le-aŭ făurit oratoria lor şi de atuncĭ adversariĭ s'aŭ înarmat continuŭ.

Ce stranie impresie a făcut d. Nacu venit la tribună după oratoriĭ moderni.!

I. C. B.

Memoriul profesorilor secundarĭ

— Asupra organizăreĭ şcoalelor secundare, cu ocazia proiectuluĭ d-luĭ Haret —

Alcatuind proiectul săŭ de lege asupra învaţamîntuluĭ secundar, d. Haret a ţinut socoteala de multe din observaţiile făcute de profesorĭ; se spune chiar că va pune în vederea camerilor memoriile primite de la diverse şcolĭ din ţară, memoriĭ pe carĭ ministrul le-a consultat şi adnotat.

Ca răspuns la proiectul de lege propus de d. Haret, societatea profesorilor secundarĭ din Bucureştĭ, a făcut un memoriŭ pe care l'a înaintat Camerelor. In acest memoriŭ profesoriĭ secundarĭ, în loc de a studia articol cu articol proiectul de lege, discută nevoile învaţamîntuluĭ secundar şi stabilesc principiile, după carĭ s'ar putea alcatui proiectul de lege.

Sub titlul *Planul reorganizăreĭ învăţămîntuluĭ secundar*, eĭ prezintă un studiŭ asupra următoarelor patru chestiĭ principale: 1) Localurĭ şi material didactic; 2) Programa studiilor; 3) Prepararea şi numirea personaluluĭ didactic şi 4) Administraţia şcolară.

Vom rezuma părerile profesorilor secundarĭ asupra acestor 4 chestiĭ.

*

1) Localurĭ şi material didactic.— Studiul acesteĭ chestiĭ lipseşte cu totul din proiectul ministruluĭ, totuşĭ profesoriĭ secundarĭ îl pun în fruntea planuluĭ de reorganizare. Iata cum se exprimă asupra stăreĭ localurilor de azĭ din Bucureştĭ: «Dacă părinţiĭ ar avea curiozitatea de a se instruĭ asupra igieneĭ localurilor din Bucureştĭ, eĭ n'aŭ de cît să viziteze o şcoala secundară, la eşirea elevilor din şcoală, la 4 ore după prînz, cînd se deschid toate salile şi se începe măturarea. Cel care va sta cincĭ minute în aerul şcoaleĭ deşerte va înţelege că locuitoriĭ caselor de arest sînt mult maĭ favorizaţĭ de cît copiiĭ, sub raportul curăţenieĭ aeruluĭ, etc. etc.

Ca propunere practică eĭ socotesc că sumele ce se cheltuesc anual cu chiriile şi reparaţiile caselor închiriate, ar fi suficiente a se plati anuitaţile construcţieĭ localurilor şi în acest caz am avea localurĭ confortabile şi higienice, propriĭ fie-căreĭ şcoale pe trebuinţele eĭ.

Memoriul arată apoĭ necesitatea de material didactic şi de bibliotecĭ necesare unuĭ învaţămînt metodic şi serios.

*

2) Programa studiilor. — Lucrarea profesorilor secundarĭ admite, ca şi proiectul ministruluĭ, că în gimnaziĭ sa se dea *un tot complect de cunoştinţe*, adăogînd că trebue sa se maĭ uşureze studiile principale şi să se dea cît *maĭ mare dezvoltare gimnasticeĭ, muziceĭ şi desemnuluĭ.* Alta este însa parerea lor asupra primireĭ în gimnaziŭ şi trecereĭ în liceŭ.

Se ştie că în proiectul ministruluĭ se specifica că, în caz cînd numarul cererilor de înscriere în gimnaziŭ trece peste locurile disponibile, se vor preferi ceĭ cu nota medie maĭ mare la matematică şi l. romînă. Aceasta însemneaza că părinţiĭ avuţĭ vor influenţa asupra institutorilor şi 'şĭ vor asigura pentru copiiĭ lor înscrierea în gimnaziŭ; iar ceĭ săracĭ vor rămîne pe din afară. Pentru a înlatura raul şi a face o alegere maĭ bună, profesoriĭ secundarĭ sînt de părere a se creia la fie-care gimnaziŭ o clasă preparatoare, în care se va face *repetirea principalelor studiĭ făcute în clasele primare.* Ceĭ ce vor trece cu note bune această clasă vor fi înscrişĭ în gimnaziŭ.

Tot asemenea, la terminarea studiilor gimnaziuluĭ, se va face un examen general şi numaĭ *eleviĭ carĭ vor obţine note bune-vor fi înscrişĭ în liceŭ.* Durata anilor de studiŭ ar fi: 1 an clasa pregătitoare, 4 anĭ în gimnaziŭ şi 3 anĭ în liceŭ, total 8 anĭ.

Asupra programeĭ liceuluĭ nu s'a putut stabili un deplin acord, ceĭ maĭ mulţĭ fiind pentru *sistemul unitar*, care s'a şi admis.

Pentru *şcoalele de fete*, profesoriĭ secundarĭ socotesc că trebue înlaturate cu totul studiile de lux, inutile pentru viaţa modestă a familiilor sărace; de aceea propun ca în şcoalele secundare de fete să facă o repetire a studiilor principale, din clasele primare, la carĭ să se adaoge învaţaturile carĭ privesc economia domestica, menagiul şi lucrul de mînă, adică acele învaţaturĭ practice, carĭ pot folosi mareĭ majoritaţĭ a populaţieĭ.

*

3. Pregătirea şi numirea profesorilor.—Asupra acesteĭ chestiĭ proiectul conservatorilor este de acord cu al liberalilor, fiind-că uniĭ aŭ luat după alţiĭ, şi toţĭ s'aŭ inspirat de cîte-va dizpoziţiĭ din legea germană. Proectul profesorilor secundarĭ împarte aceasta chestie în 5 categoriĭ.

a) *Pregătirea viitorilor profesori.* Asupra acesteĭ chestiĭ, combatînd cumulul de catedre prevăzut în proiectul guvernuluĭ, eĭ susţin specializarea pe catedre.

b) *Mijloacele pentru alegerea viitorilor profesorĭ.*—Profesorii cer ca recrutarea profesorilor să se facă prin *concurs*, dovedind că dacă rezultatele de pină acum aŭ fost rele, pricina este însaşĭ administraţia şcolara, a căreĭ influenţa şi neglijenţa a viţiat concursul.

c) *Eĭ propun anume procedura concursurilor.*—Ast-fel: concursurile să se facă regulat o dată pe an, la o epocă fixa, pentru toate catedrele vacante; comisiunea să fie aceiaşi, pentru catedrele de aceiaşĭ specialitate; juriile să se formeze prin tragere la sorţĭ dintre profesoriĭ secundarĭ şi universitarĭ, cestionarele sa fie din vreme publicate; numarul probelor orale şi scrise fixate prin lege; notele date să fie semnate de profesorul care le-a dat; tragerea la sorţĭ a membrilor din juriŭ, precum şi a biletelor carĭ vor coprinde tezele pentru lucrarĭ, sa se faca în prezenţa concurenţilor. Concurentul reuşit, să fie numit *imediat, cu titlul definitiv*, prin urmare sa nu se dea inspectorilor şi ministruluĭ puterea de a destitui, fara motiv, pe profesorii provizorĭ, după cum prevede ante-proiectul.

d) *Remunerarea profesorilor.*—Profesoriĭ secundarĭ se pronunţa cu totul în contra categoriilor, *in număr de 84*, stabilite prin ante-proiect şi cer egalitate de leafa, fara a preciza cît.

e) In ultima categorie se ocupă de profesorii carĭ sint suplinitorĭ şi a căror grea poziţie se datoreşte maĭ mult administraţieĭ şcolare, care n'a pus catedrele vacante, la concurs.

•

Administraţia şcolară este ultima chestie tratata în proiectul profesorilor secundarĭ, şi sub acest titlu se cuprind chestiile relative la: *directoriĭ şcolilor secundare, controlul invăţămintuluĭ* şi *tribunalele profesorale.*

a) Profesoriĭ secundarĭ exprima părerea ca directoriĭ sa fie numiţi, pe un period de 5 anĭ, dintre profesoriĭ şcoaleĭ, dintr'o lista de treĭ persoane, prezentata de profesoriĭ titularĭ aĭ şcoaleĭ, neputînd fi revocaţĭ de cît în urma judecaţiĭ tribunaluluĭ, instituit prin lege pentru judecata profesorilor. Eĭ se pronunţa cu totul în contra numireĭ pensionarilor, a docenţilor şi agregăţilor universitarĭ, în posturile de directorĭ.

b) *Controlul invăţămintuluĭ.* — «De la creiarea inspectoratelor şcolare ele n'aŭ dat de cît rezultate negative. Personalul inspectorilor fiind numit şi revocat numaĭ după consideraţii politice, urmeaza ca eĭ au facut politica foarte activa, înainte de a fi numiţi, şi vor face cît vor fi inspectorĭ, şi în loc de a se interesa de controlul invaţamîntuluĭ eĭ se vor preocupa de tot ce asigura partiduluĭ menţinerea la putere». Profesoriĭ secundarĭ propun desfiinţarea inspectoratelor şi înlocuirea printr'un mare *consiliŭ al şcoalelor secundare*, ales parte de ministru, parte de profesorĭ, după specialităţĭ, şi întocmit ast-fel ca sa fie la adapostul influenţelor politice. Acest consiliŭ ar putea să studieze şi sa propuie mijloacele prin carĭ se poate ridica nivelul cultural, sa faca controlul invaţamintuluĭ, propuind recompensele şi pedepsele pentru cel-ce se disting, şi pentru cel-ce se abat de la îndatoririle lor.

c) *Jurisdicţia penală p. corpul didactic.*—In proiectul ministruluĭ se atitea masurĭ vexatoare, că profesoriĭ sint puşi cu totul la discreţia autorităţiĭ şcolare. «Pentru a avea o buna justiţie, zice memoriul profesorilor secundarĭ, trebue: 1) să se statornicească faptele penale şi pedepsele; şi 2) o procedura de judecata.»

Memoriul profesorilor cere:

1) Sa se întocmească un codice penal, care să enumere delictele comise de profesorĭ, în această calitate, şi pentru fie-care delict să se prescrie pedeapsa anume, ca în toate legile penale.

2) Sa se urmeze în judecaţĭ procedura penală comună; să se respecte dreptul de apărare şi de recuzare; şi să se deschida în contra hotăririlor tribunaluluĭ profesoral dreptul de recurs înaintea Curţiĭ de casaţie; recursul să fie suspensiv; iar Curtea de casaţie admiţînd recursul să poată judeca fondul definitiv.

3) Tribunalul profesoral să fie constituit dintre membriĭ mareluĭ consiliŭ şcolar, a căruĭ înfiinţare am propus'o maĭ înainte; judecatoriĭ să fie în număr de cincĭ cel puţin.

In aceste condiţiĭ se va putea nădăjdui dreptate în judecata profesorilor; iar hotaririle de condamnare se vor impune prin forţa lor morală, iar nu prin forţa brutală.

Rada.

Litere-Arte-Ştiinţe

La Salzburg a murit d-rul Anton de Ruthner, nestorul cercetărilor şi turisticeĭ alpine în Austria. D-rul Ruthner, care s'a născut la 1816, a participat în 1841 la prima ascensiune a mareluĭ Veneţian (unul dintre cele maĭ înalte piscurĭ).

•

La Muenchen s'a fondat o nouă «Societate literara», care se compune din membri de ambe-sexe şi aparţinînd direcţiunilor literare maĭ vechĭ şi maĭ noua. In fruntea societaţeĭ, care are de scop ţinerea de conferinţe şi reprezentarea piesĕlor respinse de teatrele oficiale, staŭ cunoscuţiĭ scriitorĭ Ludvig Ganghofer şi Ernst, baron de Wollzogen.

•

In curînd va apare un volum de poeziĭ ale genialeĭ Ada Negri, traduse în romîneşte de d-l Alex. Vlahuţă.

*

«Domenica Letteraria», care apare în Milan, publică un articol foarte elogios pentru compatriotul nostru, sculptorul Balacescu, autorul statueĭ luĭ Tudor Vladimirescu. Se ştie că zilele trecute Camera a votat suma necesară pentru aducerea în ţară a aceşteĭ statuĭ şi aşezarea eĭ pe una din pieţele Tîrgu-Jiuluĭ.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu citit. sale)

Scrupule

Iţĭ ziceam erĭ ţie, Lakmé: dacă mă iubeştĭ cu adevărat, de ce nu viĭ să te aruncĭ în braţele mele şi să-mĭ strigĭ: *eŭ sînt Lakmé?* Azĭ regret că ţi-am scris ast-fel. Tu te declarĭ gata să facĭ aceasta jertfă dacă aceasta ar fi de ajuns ca să-mĭ poată dovedi dragostea ta. Mă căesc a-ţĭ fi cerut aceasta, de oare-ce nu-ĭ de cît dovada egoizmuluĭ meŭ de triumfător. Azĭ însa, cînd mă gîndesc la urmări, cînd văd că aşĭ comite o crimă, daŭ înapoĭ şi îţĭ zic: Nu, nu Lakmé, nu mă cunoaşte de aproape, nu mĭ te face cunoscută căcĭ, cine ştie, aceasta poate să fie pentru tine, mititico un noŭ şi maĭ puternic izvor de nenorocirĭ.

Inchipueşte-ţĭ copilă, că mĭ te-aĭ arunca în braţele mele, mĭ-aĭ striga disperat: *te iubesc* şi că eŭ nu aşĭ putea lua foc, aşĭ rămînea rece şi surd la cîntecul teŭ suprem de dragoste! Ce durere pentru tine! cît de umilită te-aĭ simţi nefericito. Nu aĭ da vina pe mine, ci pe tine te-aĭ învinovăţi, te-aĭ socoti că nu eştĭ destul de frumoasă, destul de atrăgătoare şi aceasta ţi-ar fi o dureroasă tortură. Azĭ cel puţin plutestĭ în necunoscut, crezĭ încă în puterea acestuĭ lucru, ţiĭ puĭ speranţa în întîmplarea care adese-orĭ face multe minunĭ, şi aştepţĭ, aştepţĭ cu o durere maĭ puţin adîncă de cît acea fără de nădejde şi pentru vecie. E dar maĭ bine, maĭ cuminte, să nu'mĭ urmezĭ sfatul meŭ răutăcios. El a fost pornit dintr'un simţimînt josnic, acela de a te cunoaşte, de a te avea în braţele mele, negîndind că cu aceasta pot pentru tot-d'a-una ucide un suflet. Ţi-am dat sfatul negîndind nicĭ la mine. In adevăr, cînd şi de astă dată aşĭ constata că nu maĭ pot iubi, şi pe mine m'ar apuca disperarea. Cum însă sînt deprins cu asemenea încercărĭ, cum am trecut prin multe, la mine durerea ar fi fost maĭ uşoară de cît deznădejdea ta.

Şi totuşĭ sînt tentat de a te cunoaşte. Să ştiĭ că poate te aşteaptă fericirea şi să fiĭ reţinut de scrupule, e lucru de sigur sentimental, dar cam naiv. Omul este dator să încerce, să bată la toate uşile. Cînd găseşte uşa care i se întredeschide, bunul simţ îĭ spune că e prostesc lucru să nu intre. Totuşĭ hezit, mă gîndesc că n'am dreptul să te zdrobesc şi trec înainte pe lîngă posibila fericire. In adevăr, să comparăm rezultatele şi pentru tine şi pentru mine. Nu cunoscîndu-te voĭ rămînea vecinic în această părere că am trecut pe lîngă noroc şi că n'am ştiut să pun mîna pe el. Aşĭ putea fi acuzat chiar că am fost prost. Voĭ rămînea dar cu această părere de răŭ, cu această ruşine de afi fost prea scrupulos... şi de a fi trecut înainte... In ceea-ce te priveşte pe tine, lucrul este mult maĭ greŭ: e naufragiul întregeĭ vieţĭ, ruinarea întreg casteluluĭ de iluziĭ, căderea din al şeaptelea cer pe lumea de mizerie şi de ticaloşie.

Prefer dar eŭ să fiŭ rănitul... prefer să par ridicol, chiar şi în faţa ta.

Rămîĭ dar în umbră, fiĭ îngerul meŭ păzitor, plînge-mă vecinic, dar fugĭ de mine., cum fuge credinciosul de păcat, sfîntul de ispită... fugĭ departe, departe...

Dacă însă eştĭ atît de puternică în cît să înfrunţĭ totul, dacă urmările nu te înfricoşează, dacă în tine aĭ stofa uneĭ martire, atuncĭ încearcă şi această durere şi aruncîndu-te în braţele mele, spune-mĭ: *te iubesc!*

Chiţibuş.

Un bucureştean pe zi

George San-Marin

Cel maĭ voinic om din Romînia.

Un atlet în toată puterea cuvîntuluĭ: muşchĭ de fier, artă cîtă pofteştĭ, cunoaşte în fond luptă franceză, boxa franceză şi savata.

Cu o lovitură de picior a sfărîmat o masă de marmoră, cu o lovitură de pumn răstoarnă la pămînt un om voinic.

Cînd îl vezĭ pentru întîia oară, cînd îĭ auzĭ glasul aspru şi imperios, îţĭ face impresia unuĭ om de care trebue să te fereştĭ; dar cînd l'aĭ cunoscut maĭ de aproape, înţelegĭ că în acel trup de atlet bate o inimă de aur.

Camarad excelent, capabil de orĭ-ce devotament, are cîte odată iluziunĭ şi naivităţĭ de copil; pentru un prieten ar sări în foc şi de o ingratitudine ar fi incapabil.

Pe lîngă toate acestea are părţile luĭ excentrice şi foarte amuzante. Un prieten îmĭ spunea că are la moşie 118 bice pentru caĭ. De cîte orĭ vine în Bucureştĭ, merge la şelar şi cere un biciŭ, după aceĭa cere 2, la urmă cere 6 şi în sfîrşit strigă:

— Haide! pune 12!

Altă dată venind în Bucureştĭ, a voit să cumpere o broască pentru o uşă, iar cînd s'a întors la moşie, avea în cufăr „2 duzinĭ" de broaşte.

Şade la moşie, dar vine foarte des în Bucureştĭ. Un semn prevestitor că George San-Marin a sosit în Capitală, este prezenţa luĭ Julică Capeleanu, între piaţa Teatruluĭ şi Pasagiul Romîn.

N'are remuneraţie de loc după budget, în schimb are familie foarte numeroasă. Printre rudele sale cele maĭ de aproape, cităm pe d-niĭ: Nenea Tache Chircu, Henri Cazes, Julică Capeleanu, căpitan Maiorică, etc. etc.

Semne particulare: Fără să fie bărbier, rade în perfecţie.

Vardalabum

Din Craiova

Reprezentaţie teatrală. —Conferinţele de la Ateneŭ

Duminică s'a jucat pentru prima oară în stagiunea asta *Prezicerea fatală*, drama în cincĭ acte şi un prolog de Paul Foucher şi d' Ennery. Piesa s'a dat în beneficiul d-luĭ C. Petrescu. Ca technică teatrală, piesa *Prezicerea fatală* are multe slăbiciunĭ. Succesul material al reprezentaţieĭ a fost cît se poate de satisfăcator, asemenea şi cel moral, artiştiĭ achitîndu-se perfect de rolurile lor. De regulă, lume foartă multă.

Conferinţele de la Ateneŭ

Seria conferinţelor la Ateneŭ a început anul acesta prin aceea a d-luĭ doctor Gerota, care a tratat despre *Razele luĭ Roentgen şi influenţa lor în medicină*: apoĭ a urmat aceea a d-luĭ Tache Policrat, care a vorbit despre *Chestia naţională*. Vinerĭ ce vine va vorbi d. Izvoranu, tratînd despre *Patriotism*. Lume foarte multă azista la aceste conferinţe; toată elita craioveană îşĭ dă întîlnire la Ateneŭ în seriile de conferinţe.

Rotciv.

CRONICA

„Viorica"

Intr'o zi veni la mine un domn, şi îşĭ exprimă dorinţa să'mĭ vorbească într'o afacere literara. I-am dat domnuluĭ în cestiune o întîlnire, şi atuncĭ mĭ-a comunicat că soţia d-sale, care în viaţa obicĭnuită e o excelentă menageră, se ocupă în orele eĭ libere de literatură.

Rezultatul acesteĭ din urmă ocupaţiunĭ este o serie de romane de «moravurĭ», dintre carĭ primul «Viorica» va apare în curînd. Domnul îmĭ cerea, să nu trec cu vederea modesta «Viorică», şi să'mĭ spun părerea sinceră asupra acesteĭ lucrarĭ.

Am primit romanul, şi am început să'l citesc. Primele rîndurĭ deja mĭ-aŭ facut o penibila impresie. Autorul saŭ autoarea, nu numaĭ că dovedesc o completă neobicĭnuinţă în mannirea condeiuluĭ, dar construcţia întortochiată, să zicem a frazelor, căcĭ cele maĭ multe dintr'însele sînt nesfîrşite, precum şi întrebuinţarea exagerată şi deplasată a vorbelor străine, — fac cu neputinţă priceperea puţinelor ideĭ şi fapte ce le-ar fi conţinînd romanul «Viorica».

Am avut totuşĭ răbdarea să citesc romanul pînă la sfîrşit,—şi, de oare-ce soţul autoareĭ m'a rugat, îmĭ spun acĭ intima mea părere: dacă autoarea e o bună menageră, să rămîe cu această profesiune, care cinsteşte maĭ mult o femee de cît un roman prost; de scriitoare nu face: nu are nicĭ talent, nicĭ cunoştinţe suficiente, nicĭ mijloace tecnice necesare pentru această meserie.

Dacă soţul autoareĭ se prezenta la mine după apariţia romanuluĭ, îĭ comunicam părerea mea verbal; fiind-că n'a venit însă, 'mĭ-am expus acĭ părerile: 1) fiind-că uniĭ dintre cititorĭ aŭ cumpărat poate «Viorica», 2) pentru ca să daŭ soţuluĭ autoareĭ soţia, 3) pentru ca să redaŭ societăţeĭ o fiinţă, care poate ar putea să'l folosească la ceva, pe cînd scriind, îĭ strică numaĭ...

Str.

CARNETUL JUDICIAR

Un martor

Inaintea Curţeĭ cu juraţĭ se judecă procesul luĭ Badulescu, proprietar din str. Cantemir acuzat că a împuşcat un romîn şi un jidan şi că a bătut şi rănit pe o jidoafcă.

Leiba e chemat să depue ca martor.

— Ce-aĭ văzut? îl întreabă preşedintele.

— Ce să văăz? popor, multă pópor, adunat la poarta d-luĭ (şi arată pe acuzat).

— Şi de ce era poporul adunat?

— Ci c'a tras, tras cu pistol orĭ a vrut să tragă, asta nu ştiĭ... Nu ştiĭ fost pistol or livorvel.

— Staĭ departe de casa acuzatuluĭ?

— Sint chelner la cafene viz-a-vi.

— Prin urmare aĭ putut să vezĭ cum a fost.

— Am putut şĭ-am vizut... multă popor, tari multă popor.

— Alt n'aĭ văzut?

— Altă n'am văzut, zic şi zăŭ! Di la mine din prăvalie nu să vedi maĭ multă.

— Cînd aĭ văzut lumea adunată, n'aĭ fost curios? Nu te-aĭ dus să vezĭ ce este?

— Curioos? Da di cee? Iu videam di treaba 'n prăvălie, numa vezĭ che fugĭ cu toţĭ pi uş. Strig la clienţĭ să plăteştĭ consumaţiĭ; eĭ par'că n'aud şi daŭ fugă afar. Iu mergĭ după d-lor şi chind es afar', ce să vez? Multa popor, tari multă popor la poarta d-luĭ (şi arată pe acuzat).

— Şi n'aĭ întrebat de ce era adunat poporul?

— Ba 'ntrebat, cum nu? Un d-n spus la mine că d-luĭ (iar arată pe acuzat) a puşcat omeniĭ. Ş'atuncĭ iu fugit 'n prăvalie.

— Şi de ce aĭ fugit?

— Da ci era să faac? Se puşce şi la minee? Se remue Sură văduvaa !?

— Dar împuşcăturile le-aĭ auzit?

— Nu, pus mîna la urechĭ.

— De ce? Ţĭ-era frică?

— Frică la minee? Nu fost frică, dar di ce s'auzĭ foc di pistol?

Văzînd că n'o scoate la cale, preşedintele cheamă alt martor.

Condeiŭ.

MEMENTO

— **Vinerĭ**, *12 Decembrie, 1897* —

~~ Şedinţa la Academia Romînă.

~~ La Cameră continuarea discuţieĭ asupra răspunsuluĭ la mesagiŭ.

Spectacole

Teatrul Naţional.— Opera *De-aşĭ fi rege*, de Adam.

Teatrul Hugo. — Debutul *Ritort*, Hermandez, acrobaţĭ. Gaspard şi Neva, duet francez. Los Diez's, quartet francez copurchique, etc. etc.

Teatrul Boulevard. — Debutul d-relor *Gietter* celebra divă pariziană şi *Kara* creola din Paris, precum şi al întregeĭ trupe angajate.

Circul Laager. — Reprezentaţie variată. Debutul tuturor artiştilor circuluĭ.

Sala Bragadiru. Concertul orchestreĭ Pursch.

Café Boulevard.— Orchestra Weinberger.

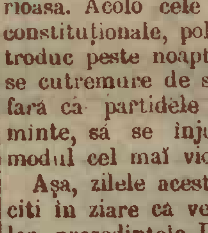
Café Naţionala.—Concertul orchestreĭ Rubinstein.

ACTUALITĂŢI

Oamenii zileĭ

Elveţia este într'adevăr o ţară curioasa. Acolo cele maĭ ideale reforme constituţionale, politice şi sociale, se introduc peste noapte,—fără ca lumea să se cutremure de strigate şi certurĭ, şi fară ca partidele din ţară să se frăminte, să se înjure şi să se atace în modul cel maĭ violent.

Aşa, zilele acestea elveţieniĭ aŭ putut citi în ziare că vechiul cap al statuluĭ lor, preşedintele Deucher a fost înlocuit de consiliul federal prin Eugen Ruffy.

Ruffy

Deucher care pina maĭ erĭ era preşedintele republiceĭ elveţiene, a devenit simplu consilier federal şi şef al departamentuluĭ industrieĭ şi comerciuluĭ, iar Ruffy, care pină maĭ erĭ era simplu consilier federal şi ministru, se vede azĭ cap al statuluĭ elveţian.

Deucher era german, Ruffy este francez; Deucher era catolic, Ruffy este protestant; cu toate acestea nicĭ germaniĭ, nicĭ catoliciĭ n'aŭ protestat... Nu-ĭ aşa ca-ĭ ţară sălbatică?...

Ruffy s'a născut la 2 August s. n. 1834 la Ludry. In convingerile sale politice, el e radical,—şi a propagat ideile sale cu mult succes, aşa că la 28 anĭ, a fost deja membru în consiliul federal. Tatăl săŭ a fost deja preşedinte al republiceĭ în anul 1865.

•

Un alt om al zileĭ este vice-admiralul von Diederichs. El a fost numit comandant al escadreĭ de încrucişatorĭ, însarcinată să meargă în China. Principele Heinrich, despre care Wilhelm II a zis că în curînd va fi împărat al Chineĭ, este numaĭ comandantul uneĭ diviziĭ din escadra luĭ Diederichs, sub ale căruia ordine stă.

Admiralul Diederichs a intrat în marină în anul 1867 şi a trecut prin toate gradele, pînă la acela de vice-admiral. A fost în maĭ multe rîndurĭ profesor al Academieĭ navale.

Diederichs

Diederichs este un om cu profunde cunoştinţĭ, cu o lungă experienţă şi de mare îndrazneală. La Londra a facut mare senzaţie faptul că Diederichs a avut curagiul să înainteze printr'o ceaţă necunoscuta de cît în Londra, fără ca vasele germane să fie în legatură cu vre-una din staţiunile de semnale de pe coastă.

Să vedem ce va face Diederichs în China, după ce flota germană va întîmpina oareşĭ-care rezistenţă... Pînă atuncĭ am ţinut să-ĭ recomandăm cititorilor...

Abrac.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Pe cheiŭ —

Aţĭ rămas vre-o dată, seara, după ora 9—10, singurĭ pe cheiul Dîmboviţeĭ, din spre regiunea Cotrocenilor?

In liniştea ce capătă o specială sonoritate, Bucureştiul pare că trimite acĭ, eterizată, toată grija, toată frămîntarea agitateĭ sale vieţĭ.

Cîtă oboseală, cîtă durere şi cîte visurĭ de belşug şi amor—colo, în depărtarea acelor felinare sărace, ce trimit doar palide licărirĭ, spre strada largă, în care, liniştea sereĭ permite murmuruluĭ lin, prea lin şi prea rar, al Dîmboviţeĭ graţioase, să străbată pînă la auzul nostru.

De cîte orĭ m'am oprit aşa, cîte-va clipe, să privesc, sprijinit de parapet, cursul Dîmboviţeĭ—liniştea şi sclipirile din depărtare îmĭ furaŭ gîndul spre moşuroiul enorm de interese şi patimĭ ce frămîntă acest mare oraş. Vedeam Bucureştiul vast, cu toată permanenta şi sîngeroasa luĭ luptă pentru traiŭ, cu toate însuşirile şi cu toate viciile ce-l agită: auzeam par'că huruitul surd al acesteĭ maşinĭ monstre, vecinic în mişcare, şi mă simţeam tot maĭ mic, tot maĭ dezarmat, tot maĭ înfricoşat de uriaşul acesta, dezmierdat de murmurul graţioaseĭ Dîmboviţe, ca şi cum ar voi să-l îndupleee, să-l facă maĭ blînd, maĭ puţin temut...

Laŭt.

FEL DE FEL

Aniversare.— Ministerul instrucţiuneĭ publice din Franţa a dat ordin să se serbeze aniversarea morţeĭ Jeaneĭ D'Arc în toate liceele din Franţa. In fie-care liceŭ se va da o serbare muzicală, în care se va cînta *Marsilieza, le Chant du départ* şi alte cîntece patriotice.

Stirĭ teatrale

Compatrioata noastră, celebra primadonă Darclée, care a repurtat stralucite succese pe scenele maĭ tuturor teatrelor de prima ordine din Europa şi America, soseşte peste cîte-va zile în Bucureştĭ.

Celebra prima-donă va da împreună cu trupa noastră lirică patru reprezentaţiĭ şi anume:

Sîmbătă 3 Ianuarie *Traviata.*
Lunĭ 5 Ianuarie *Faust.*
Mercurĭ 7 Ianuarie *Aida.*
Vinerĭ 9 Ianuarie *Hughenoţiĭ.*

Biletele pentru aceste reprezentaţiĭ,

FOIŢA ZIAR. „ADEVERUL"

No. 59

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a treia

XII

— Din al şaselea? Nu există al şaselea!

Ne explicăm...cu greutate. Are teamă, fata asta!

— Ce-mĭ pasă! Noĭ sîntem şi vom rămîne din al şaselea! declară Trinquet rezemîndu-se, ca un soldat de gardă, de zid.

Bogătaşul apare în veston cu nasul lungit.

— Domnilor!....zise el aruncîndu-ne o privire posomorîtă, în adevăr posomorîtă!

Vocea-ĭ tremură, degetele asemenea.

Un minut de tăcere. Haide dar!

— Cunoaşteţĭ, domnule, scrisoarea d-luĭ de Kératry, propunînd să răspundă decretuluĭ de prorogaţiune a Cameref prin sosirea în masă a deputaţilor înaintea palatuluĭ Bourbon, în ora şi ziua cînd, conform legeĭ, sesiunea trebuia să se deschidă. O întrunire publică decisese ca să hotărască pe deputaţiĭ Parisuluĭ de a se pronunţa categoric în această chestiune şi ne-a însărcinat de a reclama prezenţa lor la o şedinţă în care poporul îşĭ va exprima voinţa sa. Veţĭ veni acolo?

Mîinile tremură mereŭ, omul care are chipul unuĭ încăpăţînat şi al unuĭ foarte hotărît, pare a fi deconcertat.

— Nu zic nu, dar trebue să mă sfătuesc cu oameniĭ meĭ: voĭ face ceea-ce vor face şi eĭ.

— Vom raporta cuvintele voastre celuĭ în drept.

Am salutat cu toţiĭ şi am eşit.

Ne aflăm pe Piaţa Madeleneĭ.

— D-nul Jules Simon?

— Poftiţĭ d-lor!

Iată faimosul grinar. N'avem multe de zis.

Aicĭ nu e un cuib de şoarecĭ dar nicĭ un palat prea frumos.

Cu talia felină, gesturĭ de popă, rotind ochiĭ ca o sfîntă Tereză isterică,—el mă recunoscu şi înaintînd spre mine degetele sale groase, îmĭ zise:

— Vechiul şi scumpul meŭ cunoscut...

Mĭ-am pus mîinile la spate şi m'am îndepărtat; lăsînd altora grija de a întreba acest personagiŭ.

Ca şi Ferry, el răspunde nu ştiŭ ce—că va fi la întîlnirea dată, dacă ast-fel este dorinţa grupuluĭ săŭ.

Pe scară se discută refuzul meŭ de a-l da mîna.

Milliers se irită, invoacă titlul săŭ de decan, mă acuză că am fost egoist şi declară că dînsul nu înţelege ca vizitele ce vor urma să maĭ fie turburate de asemenea incidente.

Mergem la d-nul Thiers.

— Dar, veĭ fi respectuos, adăogă el privindu-mă.

— Tu poţĭ fi ceea-ce pofteştĭ! Eŭ, eŭ îmĭ iaŭ libertatea de a nu gîdila mîna inamicului.

— Aĭ făcut bine, spun toţĭ tinerii.

Am făcut ceea-ce mĭ-a plăcut.

Nu recunosc nimănuĭ, chiar unuĭ bătrîn, dreptul de a disciplina mîinile mele.

Dar, imposibil de a refuza laba individuluĭ gros, cu favorite stufoase cu pieptul larg şi cu rîsul idem care'mĭ suflă în urechĭ, înainte chiar ca să'l pot desface colţiĭ.

— Heĭ, cum maĭ merge? Puteţĭ să vă lăudaţĭ; ne-aţĭ regulat bine în mahalaua voastră. Da, foarte frumos ne-aţĭ regulat!

Şi mă lovi pe ceea-ce mĭ-a maĭ rămas mie din pîntece, întrebîndu-ne ce vînt ne aduce.

— In fine, domnilor, ce voeşte poporul? Vă trimite oare pentru a-mĭ tăia capul? dar vă închipuiţĭ am slăbiciunea de a ţinea la dînsul. Ştiţĭ, un obiceiŭ vechiŭ.

Degetele sale nu tremură, dar bat pe masă, măsura unuĭ cîntec vechiŭ o amintire din „Mama Godichon".

— Dacă m-aşĭ duce la manifestaţia din 26?

— Doĭ din colegiĭ noştriĭ aŭ primit.

— Cît despre aceasta, nu 'mĭ pasă.

— Atuncĭ, nu veĭ veni?

— Nicĭ odată!

Rîde, şi toată lumea rîde împreună cu dînsul.

— Dacă Belleville învinge, alerg. Dar a provoca învingerea, a face pe Brutus...nu, copiĭ meĭ, nu sînt dintr-aceia. Eŭ nu promit nimica.

Un cap de apostol acest Pelletan

A prevăzut, într'adevăr, aceasta; e un biblist al revoluţiuneĭ, un bărbos misionar al propagandeĭ republicane, care are părul, privirea, înfăţişarea unuĭ Capucin.

El înjură pe insurgenţiĭ din Iunie şi-ĭ excomunică. De bună credinţă, el îĭ trata—vizionarul!—de sceleraţĭ şi de vînduţĭ!

Ce va răspunde el?

Nu lucru mare....va conferi cu colegiĭ săĭ. Şi întinde mîinile sale spre noĭ, ca şi cînd ne-ar bine-cuvînta.

— Amin! cîntă Humbert pe nas. Ocolul nostru s'a sfîrşit.

Şi Gambetta?

Gambetta a inventat o anghină cu care se joacă de cîte orĭ are frică să se pronunţe.

Prefăcătoria asta am priceput-o imediat.

Dar riscă foarte mult aceia carĭ îşĭ bat joc de popor. Aŭ acum anghine ca să rîdă, dar într'o zi li se va tăia capul de-a binelea.

Jules Favre a rupt somaţia fără să o maĭ citească şi a scos un murmur de indignare.

Milliere a văzut pe Thiers? Nu ştiŭ.

Bancel era în provincie.

Vor veni oare şi eĭ?

„Sala Biette, boulevard Clichy"

Aŭ venit.

Aŭ urcat scara care conduce într'o sală cu pereţiĭ golĭ, luminată de lămpĭ carĭ fumează, mobilată că băncĭ lungĭ despărţite între ele.

In fund a fost aşezată o masă şi o estradă anume construită de scîndurĭ.

Acolo vor sta reprezentanţiĭ ca la curtea cu jurĭ; de acolo, de pe acea tribună răŭ construită, conştiinţa foburguluĭ, prin vocea cîtor-va declaraţiĭ în paltoane saŭ în pardisiurĭ scurte, va conduce acuzaţia şi va convinge juriul—un juriŭ de cincĭ-şase sute de oamenĭ, al căruĭ verdict nu va avea puterea legeĭ, dar nu va fi maĭ puţin blînd pentru aceia pe carĭ îĭ va lovi: degetul poporuluĭ îĭ va arăta.

Mă aflu într'un grup care peroreează şi gesticulează cu pasiune.

Ie vorba despre acela care va fi ales de către auditoriu ca preşedinte.

Germain Casse face intrigĭ, discută, se duce, vine—vrea să se pue în evidenţă.

Millière, care şi-a pus pălăria cu bordurile cele maĭ largĭ, şi şi-a luat figura de apostol, cu ochiĭ strălucind sub ochelariĭ săĭ, cu gura deschisă, şi mîna tremurîndă, cere această distincţiune ca o onoare datorită trecutuluĭ săŭ, vîrsteĭ sale, şi promite să fie fac-totum-ul şedinţeĭ.

Se hotărăşte ca numele săŭ să fie propus mulţimeĭ.

Cuvîntul de ordine s'a dat şefilor de bancă şi nu-ĭ de cît Casse care se plînge şi murmură, şi care ar sfărîma bordurile luĭ Milliere dacă ar îndrăznĭ!

(Va urma)

carĭ vor fi un adevărat eveniment artistic pentru Teatrul nostru, se găsesc de acum de vînzare la casa Teatrului Național.

Darclée este artistă romînă, ea trebue primită cu toată simpatia la care îĭ daŭ dreptul meritele eĭ artistice.

•

Astă-seară la Operă se dă pentru prima oară în această stagiune *De așĭ fi rege*.

•

La Teatrul Național se pusese în repetiție *Curcaniĭ*, cunoscuta piesă a d-luĭ Grigore Ventura. Piesa s'a scos însă din repetiție, de oare-ce autoritățile militare aŭ refuzat să maĭ împrumute Teatruluĭ uniformele trebuitoare.

De ce? Ia uite așa, pentru onoarea uniformeĭ!

Ce glumă!

Auzițĭ că onoarea uniformeĭ se compromite dacă uniforma e împrumutată Teatruluĭ! Dar cînd se vinde în hala vechiturilor?

Pîna acum nu maĭ auzisem de așa ceva. Și așĭ maĭ înțelege aceasta dacă piesa d-luĭ Ventura ar fi o zeflemea la adresa oștireĭ, dar din potriva ea pune în scenă în mod elogios unul din momentele frumoase ale armateĭ.

Afară de aceasta, cine știe că uniformele întrebuințate sînt facute de Teatru saŭ împrumutate de la cazarma Comanduirea nu poate împiedica Teatrul de a face uniforme exacte, și dovadă e că apar pe scena roșiorĭ—în «Manevrele de toamnă»—infanteriștĭ în piesa d-luĭ Polizu—etc. etc.

Prin urmare, hotărîrea autorităților militare e o glumă și ar fi bine sa se revie asupra eĭ.

Votul universal în Camera

— Vezĭ la „Corpurile legiuitoare" —

Parlamentul de erĭ

CAMERA

(Urmarea ședințeĭ dela 11 Decembrie 1897)

Discursul d-luĭ V. G Morțun

D. V. G. Morțun. Declară ca-ĭ face o deosebită placere de a lua în anul acesta cuvîntul după batrînul liberal-democrat Aurelian, a caruia cuvîntare este o încurajare pentru ceĭ tinerĭ, de a merge înainte pe calea pe care aŭ apucat-o. Protestează în contra insinuareĭ de ierĭ a d-luĭ Nacu. Acesta a cautat să arunce zizanie în sinul parteĭ democratice a partiduluĭ liberal. Oratoruluĭ îĭ se pare ca cuvîntarile d-lor Delavrancea, Xenopol și Aurelian, alcatuesc acelaș program.

D-niĭ Delavrancea și Xenopol sînt maĭ tinerĭ, iata ce explică focul cu care aceștia vorbesc; d. Aurelian maĭ batrîn caută să împedice carul democrațieĭ ca să dea de rîpa.

D. Nacu aparînd pe d. Sturdza, a căutat sa'l învinuiască pe Kogalniceanu ca a fost și el contra razboiuluĭ. Citează o amintire a sa prin care se dovedește ca Kogalniceanu era pentru razboĭ, iar nu contra, după cum în mod interesat a susținut d. Nacu.

Facînd și această datorie, față cu adevarul istoric, intra în discuțiunea raspunsuluĭ la mesagiŭ.

Proiectul de raspuns la mesagiŭ îĭ face impresia uneĭ caricaturĭ. D. Stelian, un om tînar, a caruia venire în parlamentul romîn a fost salutată cu bucurie, n'a satisfacut speranțele ce s'aŭ pus într'însul de catre democrație. In raspunsul la mesagiŭ facut de d. Stelian, regele și dinastia aŭ partea leuluĭ; de țara abia se pomenește.

Oratorul constată că nu e bine, sa se laude prea mult. E nemasurata lauda ce se aduce regeluĭ, deși nu numaĭ ca cetațean, dar chiar ca socialist, recunoaște că Romînia a avut norocul sa aiba de rege pe Carol de Hohenzollern. Ce impresie îĭ vor face regeluĭ laudele. cînd știe că în Cameră se zice ca totul s'a facut de Brătianu. Aceasta contrazicere poate sa devie jignitoare pentru rege.

După toate aceste laude, e trist sa vezĭ că la toate cele 13 legĭ — numar fatal — promise în mesagiŭ, se raspunde cu treĭ liniĭ.

In mesagiŭ se arată mulțumirea ce a coprins țara cînd prințul Ferdinand a fost scăpat din ghiarele morțeĭ. Nu știe ce explicație a dat acestuĭ fapt domnul raportor.

S'a pomenit pe vremea aceea despre o regență pe care regele ar vrea s'o instituе și din care aveaŭ să facă parte șefiĭ ambelor partide. Țara și-a adus aminte atuncĭ de groaznica samavolnicie cu care a guvernat d. Lascar Catargiu. S'a uitat și la cel-l'alt șef, d. Dim. Sturdza, care cu toata cultura sa e foarte înapoiat față cu vremea luĭ. A maĭ văzut țara că d. Sturdza sacrifica Macedonia pe alta rul luĭ Margarit.

Și atuncĭ cînd țara și-a amintit de acestea, a răsuflat văzînd că prin însănătoșirea prințuluĭ Ferdinand, scapa de regență.

Oratorul arată ce greșit e răspunsul la mesagiŭ, cînd voește să deducă din vizita facută de rege la Pesta, că ar exista o alianță și bună ințelegere între Romînia și Austo-Ungaria. Dovedește istoricește că Austria nu ne-a fost nicĭ odata bine-voitoare, și că din contră, a cautat mereŭ să încorporeze Romînia. Tot așa și Rusia a cautat mereŭ să ne ia o parte din teritoriĭ (așa: Basarabia).

Nicĭ Austria, nicĭ Rusia, nu sînt aliatele noastre. Aliatul nostru este țaranul romîn. Liga culturala face o mare greșală. Ea nu trebue să lumineze păturile culte, ci patura de jos, țaranimea noastră. Citeaza pilde carĭ dovedesc marea importanță, pe care o are elementul țaranesc în aspirațiunile națiuneĭ noastre. Arată cum în momentul cînd visul etern al națiuneĭ, unirea tuturor Romînilor, era împlinit, boerimea romînă a facut ca sa se sfarîme realitatea și Transilvania să se rupa de lîngă Muntenia și Moldova. Intr'adevăr, boeriĭ trecuseră de partea aristocrațimeĭ ungureștĭ.

Romînia nu are de cît un singur aliat: pe țaranul romîn. Țaranimea care ne-a aparat în tot-d'a-una și limbă, și stat, și neam, să se știe, este singura noastra aliată.

Arată că radicaliĭ trec la conservatorĭ, pe cînd în Cameră se voteaza casa rurala, prin care se întărește mica proprietate, și pe cînd 34 de deputațĭ semnează pentru votul universal, decĭ, pe cînd se împlinesc aproape două din cele maĭ importante puncte ale partiduluĭ radical. Ca să se întîmple asemenea fapte, ca pe de asupra d. Fleva sa fie silit să se retragă și în urmă d. Aurelian și amiciĭ saĭ să fie silițĭ sa facă acelaș lucru, trebue ca să existe o atmosferă politică viciată. (Aplauze).

Arată că Bratianu a atras în partidul liberal elemente refractare liberalismuluĭ. Sînt oamenĭ carĭ se nasc și ramîn democrațĭ. Sînt, din contră, oamenĭ carĭ prin orĭ-ce mijloc ar trece, sînt și rămîn reacționarĭ. (Aplauze prelungite).

A ascultat criticile d-lor Maiorescu și Carp și a constatat că ele nu se îndreptaŭ contra principiilor și idealurilor, ci contra neconsecințeĭ dintre liberalĭ în opoziție și ceĭ de la guvern. Și aceasta-ĭ dovedește că liberaliĭ nu maĭ sînt primejdioșĭ conservatorilor prin ideile lor înaintate... Astazĭ liberalĭ și conservatorĭ reprezintă aceeașĭ clasa, plutocrația, care stapînește ca și boerimea pe țaranĭ.

Arată ca pricina acesteĭ stărĭ de lucrurĭ este numaĭ actuala organizație electorală. Scaparea nu poate fi de cît în votul universal... Cînd acesta va fi dat, două nouĭ partide vor apare: unul democrat și altul—oratorul nu vroiește sa zică reacționar, dar zice staționar.

Votul universal a fost unul dintre punctele promise de partidul liberal, pe cînd se afla în opoziție. Ajuns la putere însă, partidul liberal consideră votul universal ca un ideal foarte îndepărtat. Dovadă discursul de la banchetul din Craiova al domnuluĭ Sturdza, în viața căruia banchetele joacă un mare rol. (Ilaritate).

D. Sturdza numește pe adevărațiĭ democrațĭ *Vântură-lume*, dar dacă partizaniĭ votuluĭ universal sînt *Vântură-lume*,—ce sînt Bratianu, Rosetti, și atîția alțĭ oamenĭ marĭ, carĭ aŭ cerut reforme marĭ democratice?

In tot cazul, e maĭ bine să fiĭ *Vîntură-lume*, de cît *Incurcă-lume*. (Risete).

Arată că domnul Dim. Sturdza a disprețuit pe Barbu Catargiu, care n'a vroit să creadă că împroprietarirea țaranilor va aduce forțe nouĭ claseĭ de sus, ajunsă în putreziciune... Ce să zicem noĭ acum despre d. Sturdza, Barbu Catargiu al liberalilor, care n'are încredere ca votul universal va aduce puterĭ nouĭ din clasa de jos în rîndurile celeĭ de sus, ajunsă în putrejune—vorba d-luĭ Sturdza (aplauze).

Bratianu, omul mare, nu poate fi înțeles de cît de oamenĭ înaintațĭ. Oameniĭ rămașĭ în urma vremeĭ, nu 'l vor pricepe nicĭ odată pe democratul Bratianu.

S'a zis de către d. Nacu, că d. Sturdza e pe de asupra tuturor, fiind-că are la activul săŭ 40 anĭ de viața politica în partidul liberal. Da, d. Sturdza are la activul săŭ 40 anĭ de viață politică, dar 20 ĭ-a petrecut în afara de partidul liberal, și 20 de anĭ căutînd să distruga acest partid.

Citează aspre cuvinte de ale d-luĭ Sturdza contra luĭ Brătianu, față de memoria caruia actualul ministru se prosternează. (Aplauze).

D. Sturdza a numit pe partizaniĭ votuluĭ universal *Vîntură-lună*, ar urma ca oratorul să 'șĭ ia orĭ ce nadejde în partidul liberal. Are însă încredere în partidul liberal, fiind-că vede că sînt tinerĭ carĭ maĭ aŭ încredere în reformele democratice.

Pe de altă parte, că moțiunea pentru votul universal a fost semnată și anul acesta, ca și în anul trecut, de 27 deputațĭ. Și meritul e mult maĭ mare. cacĭ anul trecut eraŭ pe banca ministeriala democrațiĭ, anul acesta șed reacționarĭ. Aceștia aŭ cautat cu orĭ-ce preț sa împedice pe deputațĭ de a semna moțiunea. Uniĭ și-aŭ retras iscaliturile, pe aceștia îĭ deplînge. Alțiĭ aŭ venit însă să le ia locul, și aceasta dovedește tocmaĭ forța vitală a partiduluĭ liberal. Cițĭ din primele rîndurĭ ar cădea, alțiĭ vor veni să le ia locul.

Sfîrșește cu urmatoarele cuvinte: «orĭ ce s'ar întîmpla, eŭ zic: înainte pentru votul universal». (Aplauze prelungite).

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

La reluarea ședințeĭ, fotoliul preșidențial e ocupat de d. C. Stoicescu.

Discursul d-luĭ M. Moisescu

D. M. Moisescu. — Vețĭ da un moment de ascultare și unuĭ reprezentant țaranesc, care cunoaște nevoile țaranilor. Am fost întrebat dacă vorbesc tot în acelaș sens saŭ contra parerilor d-lor Delavrancea și Xenopol. Am spus că în acelaș sens și iata de ce: pentru că cele spuse de d. Delavrancea sînt adevarate, de oare-ce în proiectul de raspuns nu se vorbește de nicĭ un proiect de lege pentru ușurarea traiuluĭ țaranilor. De cînd sînt reprezentantul țaranilor în parlament, am sondat dorințele lor, așa că, aci în parlament, lucrez pre cît ma iarta puterile pentru eĭ. Iata de ce nu pot gasi bun proiectul de răspuns la mesaj; — nu e bun proiectul de răspuns, pentru că nu se pomenește nimic despre noĭ, țaraniĭ.

O voce. — Daca n'ar fi certurĭ, am avea vreme să ne ocupam și de eĭ.

D. M. Moisescu. — Prea bine; așa e. E adevarat ca s'a facut ceva pentru școala rurala, dar nu s'a facut atîta cît se putea face. — Oratorul face apoĭ un tabloŭ trist de starea învățătorilor. S'a votat legea pentru înființarea școalelor, zice d. Moisescu, dar nu s'a spus pe ce terenurĭ să se construiască acele școlĭ, așa că, ne-găsindu-se terenurĭ eftine, școlile nu se maĭ construesc.

Biserica rurală nu are splendoarea pe care ar trebui s'o aibă; preoțiĭ nu aŭ cultura trebuincioasă.

Serviciul medical rural e detestabil, căcĭ din cauza lipseĭ de medicĭ, în cazurĭ de boală contagioasă, țaraniĭ mor cu droaia. Cînd scapa, scapă din minune. Produsele farmaceutice din primăriĭ lasă de dorit și aceasta din cauza lipseĭ de fondurĭ.

Dările către stat sînt plătite și de țaranĭ, decĭ statul trebue să îngrijească și de dînșiĭ, nu numaĭ de bogațĭ.

Legea tocmelelor agricole nu ocrotește de loc pe sătenĭ; aceasta a recunoscut-o maĭ zilele trecute chiar d. Ferechidi, cu ocaziunea uneĭ interpelarĭ a d-luĭ Dincă Schileru.

Așĭ maĭ putea cita o mulțime de legĭ, din carĭ țaraniĭ nu trag nicĭ un folos, dar mă marginesc cu exemplele date.

Așĭ vrea ca în parlament să fie maĭ mulțĭ reprezentațĭ aĭ țaranilor, nu comparativ cu numărul, cacĭ atuncĭ ar fi prea mulțĭ, dar comparativ cu interesele lor.

D. Moisescu combate apoĭ sistemul nostru electoral și spune că partidul liberal, care are înscris în programul saŭ votul universal, ar trebui sa largească dreptul de vot. Știŭ ca dacă s'ar vota după cens, zice d. Moisescu, ar trebui să avem în Cameră 134 de țaranĭ,—decĭ nu pretind aceasta, dar cer sufragiul universal.

Nu spune drept cine susține că numaĭ capacitațile conduc țara. Numărul conduce, împreună cu capacitațile. Ca minoritățile, orĭ cît de culte ar fi ele, nu pot face nimic, o probează opoziția care trebue să se supuna tot-d'a-una, orĭ cît de capabilă ar fi ea, putereĭ voturilor majoritațeĭ.

Ședința se ridica la ora 5.

VIAȚA BUCUREȘTEANA

Logodnă.—Five o'clock

Lunĭ seara s'a celebrat în intimitate logodna d-șoareĭ Constanța Boerescu cu d. Victor Miclescu, la d. Constantin Boerescu, acasa. Domnea la această celebrare o perfectă veselie: tînara logodită, o brună de o frumusețe clasica, purta o rochie de postav Elbeuf, fața deschisa, și era sărbatorită de toțĭ.

D-na Eliza Boerescu, în rochie de mătase neagra, cu belșug de dantelă; d. Constantin Boerescu raspîndea printre toțĭ spiritul fulgerător al conversațiuneĭ sale și parea încîntat; fața maĭ eraŭ d-na Maria A. Brailoiu și d. A. Brăiloiu, d. dr. Rădulescu cu doamna, d-l, d-na și d-ra Scekulicz, d-l și d-na I. Florescu, d-na Zoe Florescu, d-na Eufrosina și d-ra Elena Floresco, d-șoara Miclescu, d-na Maria B. Boerescu și d-na Alexandrina Păucescu, rude apropiate și prietenĭ intimĭ. Dopul de pe sticla de șampanie sărea mereŭ și un bufet cu fel de fel de cofeturĭ, prăjiturĭ și sandwich, eraŭ la dispoziție; pe la ora 1 s'a dat semnalul despărțireĭ în adăstarea nunțiĭ ce va fi fixată ulterior.

•

Erĭ a fost primire la d-na Alexandrina Gl. Mano; o lume aleasă a trecut prin saloanele, stralucind de lumină, timp de 3 ore aproape. Ca nicĭ odata s'a desfașurat tot ce a putut inventa moda ca rochĭ de vizită, și vă recomand în special și în parte fie-care din costumele ce cuprindeaŭ talia fina a elegantelor noastre prezente la acest *five o'clock!*

Am vazut: *d'intâiŭ*, o damă înaltă blondă într'un costum de catifea trianon *Brunechild*. Fustă garnisita în pleziș, cu jacheta foarte scurta, închisă cu nasturĭ groșĭ de perosela. Garnitură de șinșilla. Tocă de catifea zbîrcită, de culoarea rochieĭ, garnisită de pene *paradis* alb. *Al doilea*, o domnișoară blondă cu o rochie de postav ca pielea de mănușă lichen, garnisită de bande de catifea *grenat* ce se vedea și pe plastron și pe mînecĭ; la o parte dantelă și o curea de pete la brîŭ, *al treilea* o toaletă de catifea scoțiană, garnisită d'a-curmezișul de aceeașĭ stofă și cravată de gază brodată, și o palărie de catifea *Caputin* cu aripĭ albe, drapată de catifea roșie deschisă; toaleta era purtată de d-na contesă de Lalaing și *al patrulea*, într'un costum trottoir în *cachemire postav Herodiade*, garnisita de zibelină, am zărit pe d-na I. Florescu; și încă și încă alte toalete de carĭ vă voĭ vorbi altă dată.

Marțea viitoare e five o'clock la d-na Gheorghe Cantacuzino.

Bi-Noclu

Ediția de dimineață

INFORMAȚIUNI

Dumineca, 14 curent, va avea loc la universitatea din Capitală, alegerea rectoruluĭ.

După legea universităților noastre se aleg treĭ candidațĭ, dintre carĭ apoĭ ministrul de instrucțiune publică alege pe rector.

Vor fi două liste: una compusă din d-niĭ Gr. Ștefănescu, V. A Urechiă și d. dr. Măldărescu, susținută de guvern, iar alta compusă din d-niĭ T. Maiorescu, Coco Dumitrescu și dr. Măldărescu, susținută de consrevatorĭ și de profesoriĭ ceĭ tinerĭ.

Guvernul ar fi dispus să numească rector pe d. Gr. Ștefănescu.

La Senat s'a votat erĭ recunoașterea de cetațean romîn a d-lor Ioan Papazoglu și Nicolaŭ M. Sterie din Craiova cît și împămîntenirea d-luĭ Gustav E. Bossel din Bucureștĭ.

Apele lacululĭ Brateș aŭ înghețat în așa mod că se poate trece cu căruța peste ele.

D. Dim. Sturdza nu se va prezinta la Cameră de cât în ultima zi ce va maĭ rămâne pentru discuțiunea de răspuns la mesagiŭ.

D-sa voește să ia cel din urmă cuvântul și să țină un lung discurs

Zilele acestea inginerii de mine vor pleca în maĭ multe localitățĭ din țară pentru a face sondagiĭ miniere.

In acest scop, ministerul de domeniĭ a acordat din fondul ministeruluĭ suma 30.000 leĭ pentru facerea sondagiilor.

Cu începere de erĭ s'a suspendat circulația vapoarelor locale între Galațĭ și Tulcea.

Ceĭ maĭ mulțĭ bolnavĭ de febră tifoidă se găsesc în spitalul militar.

D. Rufu, cancelar al consulatuluĭ romîn din Ismail, și-a dat demisia din acest post.

Proectul de lege pentru reorganizarea ministeruluĭ de domeniĭ este complect terminat.

Printre nouile serviciĭ ce se înființează, este și direcțiunea minelor, care se va ocupa cu studiĭ geologice, agricole, hidrologice, explorărĭ, etc.

Acest serviciŭ va fi pus sub conducerea unuĭ inginer șef, asistat de cîțĭ-va inginerĭ.

Săptămîna viitoare se va întruni consiliul sanitar superior al armateĭ, pentru a lua decisiunĭ în privința construireĭ noilor spitale de boale de ochĭ.

Dimitrie Rădulescu, copistul care a falsificat maĭ multe acte judiciare, a fost erĭ condamnat la un an închisoare.

Procesul s'a judecat la secția II-a a tribunaluluĭ de Ilfov.

Direcțiunea generală a penitenciarelor a cerut ministeruluĭ de interne desființarea penitenciaruluĭ Bisericanĭ, iar condamnațiĭ din el să fie repartizațĭ la cele-l'alte penitenciare.

Cauza care a facut pe direcțiune să ia această hotărîre este că, penitenciarul Bisericanĭ fiind așezat în valea munților, hrana este peste măsură de scumpă.

D. Ionel Brătianu va supune zilele acestea aprobăreĭ consiliuluĭ de miniștri proectul de lege asupra regimuluĭ apelor.

Am anunțat zilele trecute că între liberaliĭ din Brăila exista marĭ neînțelegerĭ cu privire la alegerea unuĭ deputat la colegiul al II-lea, de oare-ce advocatul Moisescu, candidatul d-luĭ Ferichide, e combatut de prefectul Vasilescu.

După intervenția d-luĭ Gogu Cantacuzino, neînțelegerile s'aŭ aplanat și d. Moisescu a renunțat în favoarea d-luĭ G. O. Basarabeanu, amic intim al d-luĭ Gogu Cantacuzino.

Studiile pentru construcțiunea linieĭ ferate Constanța-Tulcea vor începe, dacă timpul va permite, în primăvara anuluĭ viitor.

Lucrările de construcțiune vor începe în cursul anuluĭ viitor.

La ministerul de războiŭ se agită ideia de a se creea un port militar pentru vasele noastre de războiŭ.

Comisiunea însărcinată cu reorganizarea școalelor de bele-arte, lucreaza actualmente la reorganizarea școaleĭ de architectură.

Comisiunea voește să înființeze în actuala școala doua secțiunĭ: Secțiunea preparatoare și architecturală.

Eleviĭ nu vor putea intra în a doua secțiune pînă ce nu vor termina cu succes secțiunea preparatoare.

D. Sachelari, prefectul de Bacăŭ, a sosit erĭ în Capitală, fiind chemat de d. Ferichide.

Scopul chemăreĭ în Capitală a d-luĭ Sachelari este de a i se da instrucțiunĭ cu privire la alegerea unuĭ deputat al colegiuluĭ al II-lea de Bacăŭ.

Dupa cum am maĭ spus, d. Ferichide susține candidatura d-luĭ Gh. Morțun, care este însă combatut de familia Leteștilor.

Erĭ s'a împărțit în Cameră următorul proect de lege:

Județul Rîmnicu-Sărat este autorizat a contracta la casa de depunerĭ și consemnațiunĭ, saŭ de orĭ unde va găsi, în condițiunile și pe termenul cu care împrumută obicinuit zisa casă, un împrumut pe suma de 180,000 lei, spre a servi la construirea unuĭ local de arest preventiv.

Erĭ a venit înaintea secțieĭ I-a a tribunaluluĭ Ilfov procesul intentat de d. Petre Gradișteanu d-neĭ Iulia Păun care l'a insultat cu ocazia procesuluĭ Negoescu-Păun.

Procesul a fost amînat din cauză că procedura nu era complectă.

Curtea de apel secția II-a din Capitală a respins erĭ apelul d-luĭ Braicoff și l'a condamnat să platească 50000 leĭ d-luĭ Macescu, cel cu moștenirea de milioane din America.

D. Al. Lahovary, ministrul nostru la Roma, se va întoarce în Capitala la 20 Decembrie, venind de la Nissa.

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 61

UCIGAȘUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Ușĭ încuiate

XVI

La castelul de Saint-Luc

Dar sforțările îĭ eraŭ zadarnice și maĭ mult ca nicĭ odată, tatăl Laureĭ avea o figură a căreĭ nepăsare de marmoră trebuia să zăpăcească chiar pe ceĭ maĭ dibacĭ.

— Sînteți mulțumit, domnule? îndrăzni să întrebe contele după ce toată explicațiunile fură terminate.

— Ceea ce'mĭ zicețĭ ar putea să mă satisfacă, dacă așĭ avea obiceiul să mă iaŭ după cele ce mi se afirmă, răspunse d. Lemarchand.

„Dar astăzĭ, ca în tot-d'a-una, înainte de a avea o părere personală, doresc să văd și să controlez totul prin mine însumĭ.

Auzind aceste vorbe așa de puțin politicoase, sîngele luĭ Grațian clocoti în vine, și umeriĭ obrajilor se colorară.

Dar acela care'ĭ vorbea ast-fel, care'ĭ arăta atîta neîncredere, fără măcar să'șĭ dea osteneala să o ascunză, era stăpînul, stăpînul absolut.

De alminterĭ, ce avea să se teamă Grațian de control?

Fusese oare casa maĭ regulat, maĭ bine ținută ca acum?

Contele de Plessis înclină capul și, după o sforțare care'l făcu să'și desfășoare o mare cantitate de voință, deveni foarte grațios și zîmbind zise.

— Oh, nu mi-e teamă de inspecțiunile d-voastre, domnule. Și dacă une-orĭ ele sînt de temut unora, eŭ, din potrivă, le doresc și le cer chiar.

D. Lemarchand nu răspunse.

Dar cum Grațian avea aerul să se așeze de cea-l'altă parte a imensuluĭ biroŭ, acolo unde șezuse în tot-d'a-una împuternicitul, saŭ secretarul sticlaruluĭ, cînd acesta lucra cu eĭ, d. Lemarchand, foarte net, zise:

— Dacă voeștĭ, domnule de Plessis, te rog lasă-mă singur și du te de 'țĭ reia locul în biroul d-tale, pînă la un noŭ ordin.

Contele fu apucat de așa mișcărĭ convulsive pe toată fața, deveni așa de palid, ochiĭ'ĭ scînteiară așa de puternic, și maĭ ales în toată persoana'ĭ se zări o așa expresiune amenințătoare și plină de hotărîre, că aĭ fi jurat la sigur că vrea să se azvîrle asupra bogatuluĭ industriaș ca să'l sugrume.

Acesta nicĭ nu se mișcă, și cu o înfățișare nepăsătoare se juca cu un cuțit de tăiat cărțile, un cuțit care era un puternic și de temut pumnal malaiez.

Cîte-va cuvinte teribile se scurseră.

D. Lemarchand, cu ploapele pe jumătate închise, nu părea că vede furia turbată a conteluĭ.

Dar, de odată, acesta deveni stăpîn pe dînsul, ișĭ luă hîrtiile și se depărtă.

Cum era să iasă, d. Lemarchand îl rechemă:

— Uite, aĭ uitat călimara și ștergătorul de registre, domnule de Plesis.

„Bine-voește a lua d'aci tot ce'țĭ aparține. Și să nu te întorcĭ de cît cînd te voĭ chema.

La aceste cuvinte Grațiau se opri.

Din noŭ buzele îĭ tremurară; o furie nebună îl năvălea din noŭ, teribilă și violentă.

D. Lemarchand, cu ochiĭ plecațĭ mereŭ, nu părea că bănuește furia turbată a conteluĭ și prin urmare pericolul la care furia aceasta îl expunea, pe dînsul, om bătrîn, singur cu un om de vîrsta și forța luĭ Grațian.

— Ce maĭ aștepțĭ, domnule de Plessis? întrebă el în sfîrșit cu o voce de ghiață, dar în care nicĭ cea maĭ mică tremurare saŭ teamă să se fi putut bănui.

— Aștept ca să capăt destul sînge rece spre a vă cere o explicațiune, domnule, zise cu mare greutate fratele luĭ Horațiŭ.

— N'ar fi maĭ bine să amînăm această explicație pentru altă dată?

— Nu; dacă nu vedețĭ nicĭ un inconvenient... ar fi maĭ bine, din potrivă, să o avem cît maĭ curînd.

— Cum voeștĭ.

Pe o măsuță se afla o carafă și un pahar; cu apă Grațian se apropiă, umplu paharul și'l înghițĭ dintr'o dată.

Apoĭ se întoarse către biroŭ, se așeză, fără ca d. Lemarchand să'l fi invitat la aceasta, și zise:

— In suprema conversațiune pe care am avut-o la Saint-Luc, în seara tuturor sfinților, cu scumpa și regretata mea cumnată, mi-a promis formal că voĭ fi împuternicitul d-stră domnule.

„De maĭ bine de o lună îndeplinesc funcțiunea această.

„Credețĭ că n'am făcut'o într'un mod onorabil?

D. Lemarchand, cu o liniște de ghiață, răspunse:

— N'o știŭ încă, domnule. Țĭ-am declarat adineaoră că îmĭ voĭ fixa părerea abia după ce voĭ fi făcut un control amănunțit.

Grația răsuflă.

D. Lemarchand lăsă se se întrevadă o licărire de speranță.

— Ah! zise el puțin înseninat. Va să zică, dacă rezultatul e satisfăcător, vețĭ ține promisiunea ficeĭ dumneavoastră?

— Ce promisiune?

— Aceea de care v'am vorbit, adică de a fi eŭ împuternicitul d-stră.

— Aĭ vre'o dovadă documentată asupra celor ce'mĭ afirmĭ.

— Cuvîntul meŭ.

— Nu'mĭ ajunge cuvîntul d-tale.

O tăcere jicnitoare, aproape tragică, se făcu.

D. Lemarchand continua a rămîne nepăsător.

— Dacă Laura a avut gîndul pe care mi'l spuĭ, zise dînsul după trecerea a cîtor-va minute, fără îndoială că o fi vorbit despre aceasta bărbatuluĭ eĭ, căcĭ o cunosc pe fiică mea, hotărîrile eĭ veneaŭ în urma unor reflecțiunĭ, gîndurĭ, combinațiunĭ, — și dînsa n'avea capriciurĭ.

„Așa fiind, cum dînsa avea o încredere nemărginită în fratele d-tale, probabil că o fi vorbit cu el.

„In acest caz, îmĭ voĭ ține promisiunea, da...

— Și dacă n'a zis nimic frateluĭ meŭ?

— Mĭ-ar părea din cale afară de răŭ; căcĭ atuncĭ vom aștepta...

— Ce?

— Ca să fi împlinit stagiul, pe care, după mărturisirile d-tale, ea țĭ l'a impus.

Grațian își mușcă buzele.

Intr'adevăr, nu povestise el însușĭ la castelul de Saint-Luc, fiind luat de scurt, cînd venise vorba de amenințările din scrisoarea pe care o adresase Laureĭ, că aceasta ceruse ca să treacă maĭ întîĭ pe la serviciul administrațiuneĭ?

Se uită la sticlar.

D. Lemarchand nu ascundea oare nimic în fundul cugetăreĭ?

Dar figura industriașuluĭ continuă să păstreze nepăsarea'ĭ de marmoră.

Nimic nu se putea ghici pe ea, nicĭ măcar presimțĭ...

Aĭ fi jurat că discuta o chestiune secundară, și a căreĭ soluțiune prezinta pentru el un interes minim.

Atuncĭ contele speră să'l înduioșeze.

Dar rugĭ, lacrămĭ, aducerĭ aminte de rudenia apropiată, arătarea uneĭ iubirĭ duioase pentru moarta, totul fu în zadar.

— Dacă fratele d-tale a primit vre-o confidență oare-care de la femeea luĭ asupra acestuĭ subiect, repeta neîncetat industriașul, da, promisiunea va fi ținută; la din potrivă veĭ aștepta... îndeplinind funcțiunile pe carĭ însășĭ fiica mea le-a desemnat.

Grațian încercă să se agațe de această ultimă scîndură de scăpare.

—Mĭ-a promis că voĭ sta în administratie numaĭ un an, domnule.

(Va urma)

Cunoscutuluĭ profesor de muzică d. Caireti i s'a acordat de ministerul instrucţiuneĭ publice un concediŭ pentru a pleca în străinătate spre a 'şĭ căuta de sănătate.

Scopul principal al proectuluĭ de lege asupra sindicatelor agricole, este să se ia din mîna samsarilor vinderea şi cumpărarea productelor.

D. Anastase Stolojan, ministru de domeniĭ, va cere corpurilor legiuitoare un credit de un milion pentru începerea lucrărilor la noua staţiune balneară Amara.

D. Ferichide, văzînd greutăţile pe carĭ consiliul comunal din T.-Magurele le face administraţieĭ d'acolo, a hotarît dizolvarea acestuĭ consiliŭ comunal.

Ministrul de interne a şi supus regeluĭ raportul motivat pentru dizolvarea consiliuluĭ comunal din T.-Magurele.

Ministrul de războiŭ a luat hotărîrea de a se reconstrui la primavară toate pichetele carĭ nu se găsesc în stare higienică.

Budgetul ministruluĭ de domeniĭ n'a fost încă alcatuit.

Se zice că nu va fi terminat de cît după Crăciun.

Inginerii de mine vor termina la 15 Ianuarie statistica carierelor de piatră, la care se lucrează de maĭ bine de şase lunĭ.

Astăzĭ şi mîine comitetul permanent al instrucţiuneĭ publice va ţine şedinţa extraordinara.

Numărul bolnavilor de febră tifoidă pe ziua de erĭ se ridică la 150.

Cea maĭ mare parte din moşiile statuluĭ aŭ rămas ne-arendate pentru anul viitor.

D. Dianu, directorul general al penitenciarelor, a supus regeluĭ, în audienţa pe care a avut'o la el, raportul asupra situaţieĭ generale a penitenciarelor pe anul 1896.

Partidul conservator a fixat în mod hotarît candidatura d-luĭ general George Manu, la alegerea pentru colegiul I de Camera, din Teleorman.

D. Gealep, fost inspector financiar şi membru în partidul conservator, a încetat erĭ din viaţa la locuinţa sa din strada Ştirbeĭ Vodă.

Inmormîntarea va avea loc astăzĭ.

D. Cristicĭ. ministru plenipotenţiar al Serbieĭ în Bucureştĭ, este aşteptat Sîmbată în Bucureştĭ.

Prima seziune de Decembrie a Curţeĭ cu juraţĭ din Capitală s'a închis erĭ.

A doua seziune se va deschide la 15 Decembrie, când se va judeca şi procesul devastatorilor.

Astazĭ a apărut *Almanachul ilustrat al „Adevĕruluĭ“.*

El are pe coperta sa o ilustraţiune frumoasă, artistic lucrată şi datorită pictoruluĭ nostru, d. N. Mantu. Ilustraţia înfăţişează faţada nouluĭ palat al «Adevĕruluĭ».

Coprinsul săŭ este presărat cu peste 45 ilustraţiunĭ de actualitate şi prezintă o varietate de materie foarte bogată şi interesantă.

Iată în scurt sumarul acestuĭ almanach:

Calendarul ortodox şi catolic împreună cu 36 bucăţĭ (poeziĭ, sfaturĭ, anecdote, proverbe).

Palatul «Adevĕruluĭ»; Sofia de Moncernay; Rezbelul greco-turc; Canţoneta veneţiana, poezie; Vitejia ţiganuluĭ, znoava; Rominiĭ exploratorĭ: Vistavoiul Becaţica, nuvelă umoristica; O seară de vara, poezie; Opera romînă; Micşunelele Pauleĭ, nuvela; Treĭ monumente; Vizitele monarchilor; Morţiĭ anuluĭ.

Sarbatorĭ mobile, naţionale, legale, telegrame, tarife telegrafice, de bagaje, tarifele de calatorĭ pe căile ferate.

Notiţe: Ziarele din Bucureştĭ, depozitariĭ şi vinzatoriĭ «Adevĕruluĭ». Mediciĭ ceĭ maĭ renumiţĭ pentru boale speciale. Spitalele cu mediciĭ lor.

Exemplarul ***50 banĭ franco în toată ţara.***

Următoarele numirĭ şi permutărĭ s'aŭ facut în magistratură pe ziua de erĭ:

D. Dimitrie Anastasiŭ, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, actual judecător la ocolul Bechet, judeţul Dolj, se permută în aceiaşĭ calitate la ocolul Calafat, acelaşĭ judeţ, în locul d-luĭ G. Ştefănescu, licenţiat în drept de la aceiaşĭ facultate, care trece în postul ocupat de d. Dimitrie Anastasiu.

D. Victor Drăgan, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Paris, actual substitut la tribunalul Buzăŭ, se numeşte procuror de secţiune la tribunalul Covurluĭ, în locul vacant.

D. Theodor Mavromati, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Iaşi, actual supleant la tribunalul Dorohoĭ, se permută în aceiaşĭ calitate la tribunalul Neamţ, în locul d-luĭ Constantin Gheuca.

D. Ioan Anghelescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ. actual supleant la tribunalul Tecucĭ, se permută în aceiaşĭ calitate la tribunalul Dorohoĭ, în locul d-luĭ Theodor Mavromati, permutat.

D. P. St. Rain, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ I-iŭ Galaţĭ, se numeşte supleant la tribunalul Tecucĭ în locul d-luĭ Ioan Anghelescu, permutat.

D. Eugeniŭ M. Bonachi, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Horincea, judeţul Covurluĭ, se permută în aceiaşĭ calitate la judecătoria ocoluluĭ I Galaţĭ, în locul d-luĭ P. St. Rain, trecut în alt post.

D. Anghel Dociulescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, întrunind condiţiunile art. 51 din legea judecătorilor de pace, se numeşte ajutor la judecătoria ocoluluĭ Horincea, judeţul Covurluĭ, în locul d-luĭ Eugeniŭ M. Bonachi, permutat.

Ziua democraţieĭ

— Note de la Cameră —

E o notă inviorătoare şi înălţătoare în mijlocul certurilor de partide ale politicianilor noştri, aceea pe care o aduce în fie-care an cu ocazia discuţiuneĭ răspunsuluĭ la mesagiŭ, amicul nostru V. G. Morţun.

Şi erĭ acesta a ştiut să se ridice la nivelul cestiunilor marĭ naţionale carĭ interesează neamul nostru şi a aspiraţiunilor democratice, de la carĭ poporul nostru mult încercat, îşĭ aşteaptă mântuirea.

•

Morţun a fost şi erĭ ascultat cu aceeaşĭ atenţiune, cu care e ascultat în toţĭ aniĭ. Meritul cel maĭ mare, poate, al omuluĭ acestuia este că a ştiut să se facă ascultat într'un parlament care—afară de nobile excepţiunĭ —este compus din elemente absolut potrivnice vederilor şi idealurilor sale politice.

Cu toate acestea, impresia pe care a făcut-o Morţun asupra Camereĭ, a fost mare.

•

După ce şĭ-a sfârşit cuvântarea, Morţun a fost înconjurat de mulţĭ dintre colegiĭ săĭ carĭ l'aŭ felicitat în mod foarte călduros. D-niĭ P. S. Aurelian, Nic. Fleva, bătrânul deputat C. Grigorescu, aŭ strâns de repetate orĭ mâna amiculuĭ Morţun şi l'aŭ felicitat pentru avântul călduros cu care a apărat revendicările democratice.

*

După ce Morţun şĭ-a sfîrşit cuvîntarea, aŭ maĭ venit treĭ deputaţĭ să semneze amendamentul pentru votul universal; aşa că acum această moţiune este semnată de 30 deputaţĭ, iar nu de 27 cum a anunţat Morţun de la tribuna Camereĭ.

*

După Morţun a luat cuvîntul simpaticul deputat al colegiuluĭ III de Muscel, d. Moisescu. Acesta într'o frumoasă cuvîntare a aratat nevoile populaţiuneĭ noastre ţărăneştĭ, despre care — caracteristic lucru, în raspunsul la mesagiŭ nu se vorbeşte, şi a sfîrşit cerînd în numele ţărănimeĭ — votul universal.

D. Moisescu a fost viŭ aplaudat şi felicitat de toţĭ democraţiĭ tinerĭ şi bătrînĭ.

•

In definitiv, ziua de erĭ poate fi numită cu drept cuvânt: ziua democraţieĭ. *Maĭ mult, despre dânsa putem spune că constitue* succesul democraţieĭ!

Şi constitue cu atât maĭ mult un succes al democraţieĭ, cu cât se deosibeşte, în chip absolut, de zilele carĭ aŭ precedat-o şi în carĭ s'a răscolit tot noroiul în care înoată carele partidelor noastre istorice.

X. X.

Neregularităţile de la internatul medico-militar

Primim urmatoarele denunţurĭ cu privire la internatul medico-militar din Capitală, denunţurĭ asupra carora atragem atenţiunea ministruluĭ de războiŭ:

1) Este adevărat că la internatul medico-militar, pe lingă studentul Costila, mort saptamîna trecuta, şi Anastasian, trimis la corp pentru 3 anĭ. maĭ sînt bolnavĭ asemenea de tifos studenţiĭ internĭ Manea Ion, Ionescu Gh. şi Luţa?

2) Este adevarat că din 35 internĭ din noul internat, afară de ceĭ 5 de maĭ sus. maĭ sînt serios bolnavĭ studenţiĭ Flotilă, Ceapăru, Vladimirescu, Popescu, Teoharide şi alţĭ doĭ carĭ zac atît în dormitoarele internatuluĭ cît şi prin diviziile de la spital?

3) Este adevărat că ceĭ 12 studenţĭ—unul mort — s'aŭ îmbolnavit din cauza regimuluĭ alimentar care, pe lingă că e ales cit se poate de prost apoĭ acum, pe timp de epidemie, Mercurea şi Vinerea se compune din fasole, peşte, etc.; că la reclamaţiunea, ce studenţiĭ internĭ aŭ făcut, li s'a răspuns de catre d. director al internatuluĭ, printr'un ordin de zi scurt, că la armată nu se discută?

5) Este adevărat că studenţilor internĭ li se dă apă de băut de la o fîntînă din maidanul din dosul găreĭ, fara a fi fiartă conform ordinuluĭ consiliuluĭ sanitar?

5) Este adevărat că în dormitoarele internatuluĭ termometrul arată 6° c. la ora 5 dimineaţa?

6) Este adevărat că studentul Anastasian a fost trimis la corp pentru 3 anĭ, ca pedeapsă disciplinară — că nu a trecut examenul — pe simpla dispoziţie ministerială, fără judecata tribunaluluĭ militar?

7) Este adevărat că studentul intern Ionescu-Mosna a fost pedepsit pentru aceeaşĭ fapta cu 14 zile, acumulînd ast-fel treĭ pedepse: a coloneluluĭ, a maioruluĭ şi a căpitanuluĭ?

8) Este în fine adevărat că studenţiĭ în medicină, internĭ, chiar din anul al III-lea carĭ fac fala universităţeĭ, sînt maltrataţĭ cum nu se maĭ poate, de d. sub-director şi căpitanul internatuluĭ?

D. general Berendeĭ ar trebui să cerceteze cele maĭ sus zise şi să ia măsurĭ de îndreptare.

C.

Incercarea de sinucidere a fiuluĭ d-neĭ Eug. Stătescu

Alaltă erĭ noaptea fiul d-neĭ Eugeniŭ Stătescu, din prima căsătorie cu d. dr. Petrini-Galaţĭ, şĭ-a tras un glonte de revolver în tîmpla dreaptă.

Cînd am aflat de această nenorocire, unul din raporteriĭ noştri s'a dus la poliţie pentru a afla amanunte în privinţa acesteĭ sinuciderĭ.

Spre marea noastră mirare, toţĭ oameniĭ poliţieĭ n'aŭ voit să dea nicĭ cel maĭ mic detaliu, declarînd că nu ştiŭ nimic.

•

Văzînd că poliţia ascunde această dramă am căutat să ne informăm de la prieteniĭ caseĭ Stătescu şi iată rezultatul cercetărilor:

Zilele trecute, tinărul fiŭ al doamneĭ Eugeniŭ Stătescu izbuteşte să pună mîna pe două bonurĭ de cîte o mie leĭ ale mameĭ sale, pe carĭ încercă să le vîndă bancheruluĭ Marcu din strada Carol, care însă a refuzat să le cumpere.

Tînărul se duce atuncĭ la un prieten al săŭ şi vinde bonurile; iar cu baniĭ începe a benchetui.

Doamna Statescu observă după cîte-va zile lipsa bonurilor şi bănuind că fiul săŭ le-ar fi sustras, spune d-luĭ Eug. Stătescu care, luîndu-l din scurt, îl sili sa spună adevărul.

Pentru a preveni orĭ-ce faptă rea pentru viitor, d. Eug. Statescu roagă în particular pe d. Caton Lecca, prefectul poliţieĭ, ca să ameninţe pe tînăr cu arestarea.

*

Fiindu-ĭ ruşine a maĭ da ochĭ cu părinţiĭ saĭ, tinarul se închide pînă tîrziŭ noaptea în camera sa şi pe la orele 12 noaptea îşĭ trage un glonte de revolver în tîmpla dreaptă.

Detunatura revolveruluĭ deşteptă pe d-na Statescu şi pe toţĭ servitoriĭ caseĭ, carĭ intrînd în camera tînăruluĭ îl găsiră lungit pe o canapea, iar jos un revolver cu şease focurĭ. Din rana pe care şĭ-o facuse la tîmpla curgea încă sînge. Servitoriĭ daŭ tînaruluĭ primele îngrijirĭ şi maĭ mulţĭ medicĭ, între carĭ d. dr. Petrini-Galaţĭ, tatal tînăruluĭ, sînt chemaţĭ în grabă. Mediciĭ constatară că glontele a ricoşat. Rana a fost imediat pansată şi tînarul a fost pus sub supravegherea unuĭ servitor.

D-na şi d. Eugeniŭ Statescu rugară pe medicĭ să pastreze cel maĭ mare secret asupra celor petrecute. De asemenea, prefectul de poliţie dadu ordin subalternilor saĭ să nu comunice nimănuĭ cele petrecute în casa d-luĭ Eug. Stătescu, pentru a împiedica ast-fel intervenirea parchetuluĭ.

X. N.

Ediţia de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agenţieĭ romîne“) —

Turburările armeneştĭ

Constantinopol, 11 Decembrie.— Marele consiliŭ al patriarchatuluĭ armean va supune în curînd sultanuluĭ o adresa cerîndu-ĭ sa-şĭ îndeplinească promisiunile sale de a ajuta pe armeniĭ din Asia mică şi de a reconstrui bisericele şi şcolile distruse.

In procesul din Bitlis, cincĭ armenĭ aŭ fost condamnaţĭ şi 46 achitaţĭ.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 11 Decembrie. — Negociările greco-turceştĭ în privinţa convenţiunilor speciale prevăzute în tratatul de pace, vor începe Vinerĭ saŭ Sâmbătă.

Procesul Panamaleĭ

Paris, 11 Decembrie.—*Procesul Panamaleĭ.* Ascultarea martorilor continua. La sfîrşitul audienţeĭ, coacuzaţiĭ trateaza pe Arton de calomniato şi de scelerat. Treĭ juraţĭ aplaudă. Acest incident poate deveni un caz de casare.

Fortifiacrea Parisuluĭ

Paris, 11 Decembrie.—In comisiunea armateĭ, generalul Billot s'a declarat în favoarea proiectuluĭ de suprimare a ziduluĭ de centură din Paris între Point-du-Jour şi Pantin.

Aliniarea terenurilor va procura aproape 160 milioane, din care 60.000.000 vor servi la construirea de forturĭ detaşate. Restul se va întrebuinţa la perfecţionarea armamentuluĭ.

Comisiunea a emis în unanimitate un avis favorabil proiectuluĭ.

Turburărĭ în Creta

Canea, 11 Decembrie.—Musulmaniĭ aŭ asasinat lîngă Armira 14 ţăranĭ creştinĭ carĭ transportaŭ nutrimente de la Malivisi. Musulmaniĭ aŭ dus nutrimentele prădate la Candia.

Paris, 11 Decembrie. — Se anunţă din Toulon ziaruluĭ „Temps“ că situaţia în Creta devenind maĭ neliniştitoare, două încrucişătoare aŭ primit ordin de a se ţine gata de plecare.

Afacerea Chineĭ

Paris, 11 Decembrie. — Incrucişătorul* Pascal *va părăsi Toulon pentru a se uni cu escadra Extremuluĭ-Orient.

Tratatul franco-japonez

Paris, 11 Decembrie. — Senatul a adoptat, după declaraţie de urgenţă, tratatul de comerţ cu Japonia, convenţia cu Germania pentru delimitarea graniţelor în Tongoland şi în fine proiectul de două-sprezecimĭ provizoriŭ.

Sesiunea parlamentară s'a închis azĭ prin decret.

Un răspuns al papeĭ

Roma, 11 Decembrie. — Răspunzînd la urările colegiuluĭ-sacru cu ocazia sărbatorilor de Crăciun, papa a făcut să reiasă că pacea socială este bazată pe observaţia legiĭ şi exemplul Mîntuitoruluĭ. Biserica face nu numaĭ o operă religioasă, ci şi o operă civilă, invitînd pe toate naţiunile la unitatea credinţeĭ.

Vorbind de Italia, papa deplînge cauza de perturbaţiune venind din conflictul dintre stat şi sfîntul Scaun. Spiritele imparţiale doresc terminarea conflictuluĭ care face contrast cu sentimentele majorităţeĭ italienilor.

Nu trebue să confundăm pe cetăţeniĭ pacinicĭ cu facţiunile subversive. Cînd a fost nedemn pentru un stat de a intra în calea dreaptă a reparaţiunilor?

Papa se bucură de o excelentă sănătate.

De pretutindenĭ

Madrid, 11 Decembrie. — Generalul Munoz a fost numit guvernator din Porto-Rico.

Londra, 11 Decembrie. — Colonelul Charles Page Bryan a fost numit ministru al Statelor-Unite la Pekin.

TEATRU-MUZICĂ

Concertul Tamagno

Aseară vestitul tenor Tamagno a dat primul concert. D. Tamagno are o voce de un volum extra-ordinar şi o mare facilitate în emiterea eĭ.

De sigur că în Opera trebue să fie admirabil, dar la concerte nu face impresie de cît numaĭ prin vocea sa extra-ordinară.

Aparţine şcoaleĭ italieneştĭ şi decĭ nu dă atenţiune dicţiuneĭ uu caută efecte în frazare.

Dar nouă nu ne maĭ place această şcoală, cînd ne-am obişnuit cu şcoala franceză artiştiĭ italienĭ nu ne mişcă.

De sigur însă. că Tamagno nu e la largul săŭ în concerte, el e tenor de operă şi îĭ trebue tot aparatul grandios al sceneĭ, pentru-ca să arate toate calităţile extra-ordinareĭ sale vocĭ.

Vocea sa are un timbru metalic, maĭ ales în notele mediĭ. Respiraţia foarte mare şi, pînă la cele maĭ puternice note, artistul le da fară nicĭ o sforţare.

De alt-fel, d. Tamagno este şi foarte amabil. Fiind aplaudat cu caldură de maĭ multe orĭ, s'a grăbit să repete bucaţile.

*

D. Flesch, violonistul, şi d-na Zina de Nori, aŭ dat concursul lor şi aŭ avut succes.

Teatrul Naţional

Aseară s'a reprezentat *Vincenetta,* piesă de Barbier. Piesa e de factura veche, cam declamatoare şi nenaturala. Am văzut această piesă acum cîţĭ-va anĭ. In parte, interpretarea e maĭ slaba. D-na Ionaşcu a fost foarte bine. D. Murgeanu era nesigur de rol şi monoton, declamator şi fară căldură. Rolul e şi greŭ pentru un debutant, de oare-ce are multe nuanţe şi cere un joc de scenă variat. D. Murgeanu are dicţiune, voce destul de simpatică şi puternică, dar îĭ lipseşte masca. Afară de aceasta; taia răŭ propoziţiile, ast-fel că schimba înţelesul.

D-na Jianu bine, deşi nu tocmaĭ în nota roluluĭ.

Interpreţiĭ ceĭ vechĭ şĭ-aŭ ţinut, ca şi alta-dată, cu succes rolurile.

Moşu

Ultime informaţiunĭ

Concursul pentru ocuparea definitivă a posturilor de veterinarĭ, vacante saŭ ocupate provizor, se va ţine la 14 şi 27 Februarie 1898.

In urma examenuluĭ depus, s'a acordat d-reĭ doctor Olga Conta, dreptul de liberă practică a medicineĭ în ţară.

In şedinţa de Duminică a societăţeĭ studenţilor în medicina, d-niĭ Plavănescu, Margarit şi Poenaru vor face diferite comunicărĭ ştiinţifice.

D. maior D. Poenaru, fostul comandant al diviziuneĭ de Dunare, va fi numit comisar maritim la Sulina.

Ministerul de interne a dat o circulară catre toate comunele din ţara, prin care le invită ca, cel maĭ tîrziŭ pîna la 1 Ianuarie, să trimeată ministeruluĭ budgetele spre aprobare.

D. Pomponiŭ, şef de serviciŭ la ministerul de domeniĭ, a fost însărcinat cu facerea unuĭ sindicat pentru laptariĭ.

S'a aprobat alinierea stradeleĭ care uneşte strada Ştefan-cel-Mare cu strada Şcoala-Centrală din oraşul Bîrlad.

Judeţul Dolj a înaintat ministruluĭ de interne spre aprobare budgetul pensiunilor funcţionarilor judeţenĭ pe exerciţiul 1898-99.

Porturile noastre pe Dunare şi Marea Neagră aŭ produs în luna Octombrie un venit de 277,509 leĭ.

Camera de comerciŭ a judeţelor Botoşanĭ, Dorohoĭ şi Suceava a cerut ministeruluĭ de domeniĭ ca să înfiinţeze în circumscripţia eĭ o şcoală de comerţ şi două şcoale de meseriĭ.

Cursurile şcoaleĭ de architectură vor începe la 15 Decembrie în localul din strada Izraelită No. 3.

Fabriceĭ de postavurĭ de pe teritoriul comuneĭ Petricanĭ, judeţul Neamţu, i s'aŭ retras avantajele legeĭ industriale.

D. Daniel Sterescu a fost ales primar şi d. Daniel Ionescu ajutor de primar aĭ comuneĭ urbane Curtea de Argeş.

D. Colonel Coslinski, directorul serviciuluĭ marineĭ de la ministerul de războiŭ, lucrează actualmente la programul noilor construcţiunĭ ce se vor face la primăvară.

Febra aftoasă, care bîntuia cu furie printre vitele locuitorilor din judeţele Argeş şi Muscel, a dispărut cu desăvîrşire.

Societatea *Junimea studioasă medicală* va ţine Duminică şedinţa în localul săŭ din palatul Naţionala, la ordinea zileĭ fiind: comunicarea d-luĭ Cohen despre *Tratamentul chirurgical al glauconuluĭ,* chestiunĭ administrative, etc.

Astăzĭ şedinţa Senatuluĭ s'a deschis făra ca preşedintele să fie azistat de secretarĭ.

Proectul de lege pentru reorganizarea învăţământuluĭ secundar şi superior a fost luat în discuţie de către secţiile Camereĭ.

Consiliul judeţuluĭ Vasluĭ a fost convocat pentru ziua de 18 Ianuarie în sesiune extra-ordinară.

Printre ofiţeriĭ carĭ vor fi înaintaţĭ la gradul de general pe ziua de 1 Aprilie e şi d. colonel Urseanu.

Individul M. Botoşăneanu, proprietarul pamfletuluĭ evreesc «Pamînteanul», a fost arestat erĭ la Iaşĭ şi trimes sub escorta la Bucureştĭ.

Epoca *a început a se îngriji de soarta amendamentuluĭ amiculuĭ nostru Morţun, cu privire la votul universal.*

Luăm act cu plăcere de această „îngrijire“. De cât, ţinem ca Epoca *să nu creadă că poate strecura inexactitătĭ.*

E inexact că din 35 semnatarĭ aĭ sufragiuluĭ universal, aŭ votat anul trecut numaĭ 16. Aŭ votat 32, aŭ lipsit de la vot cel-l'alţĭ—şi, de sigur, important e câţĭ aŭ semnat negru pe alb.

Anul acesta, până erĭ, amendamentul era semnat de 30 de deputaţĭ şi în privinţa votuluĭ—îndrăznim a nu nutri „îngrijirile“, saŭ maĭ bine zis, speranţele Epoceĭ.

Administraţia ziaruluĭ *L'Indépendance Roumaine* a dăruit societăţeĭ *Obolul* pînza de doliŭ cu care a fost îmbracat palatul ziaruluĭ francez la înmormîntarea luĭ Lahovary.

Se ştie că judecarea procesuluĭ dueluluĭ Filipescu-Lahovary era fixată pentru ziua de 15 Decembrie.

Acum se afirmă că procesul va fi amînat pentru o altă zi, în urma cerereĭ pe care o va face apărarea în instanţă ca să fie citaţĭ maĭ mulţĭ martorĭ aĭ apărăreĭ.

Poliţia comunală a confiscat erĭ o căruţă cu pîine a brutaruluĭ Ioan Ganovicĭ, din cauză că pîinea nu avea greutatea de un kilo. Pîinile aŭ fost depuse la secţia 30.

La clubul societăţeĭ Tinerimea *există o sală de arme unde membriĭ clubuluĭ fac exerciţiĭ de scrimă.*

Zilele trecute d. procuror general Stătescu, care este membru în acea societate, făcu o petiţie către preşedinte, iscălită de maĭ mulţĭ membri, prin care cere desfiinţarea aceleĭ sălĭ.

Imediat d. procuror de secţie Cantacuzino făcu şi d-sa o altă petiţie, iscălită de o mare parte din membri, prin care se opune ca sala de arme să se desfiinţeze.

Pînă acum preşedintele n'a făcut nicĭ un demers.

Mîine, la orele 8 şi jum. seara, va avea loc, în sala de conferinţe din palatul justiţieĭ, o discuţie contradictorie, între d-niĭ advocaţĭ Stanislas Cihoschi şi Dumitru Comşa, asupra cestiuneĭ «dacă separaţiunea de patrimoniŭ este saŭ nu un privilegiŭ.»

Moda ilustrată No. 13 care apare mîine, Sîmbata, coprinde pe pagina I-a o planşă frumoasa reprezentînd nişte fetiţe de diferite vîrste purtînd haine şi rochiţe de ultimă croială.

Pag. IV şi V este consacrată uneĭ singure planşe, înfăţişînd diferite modele de corsaje.

Textul foarte bogat, variat şi util este ilustrat cu o mulţime de modele de palariĭ şi costume.

Tiparul croit, ce se dă *gratis* cititorilor *Modeĭ,* reprezintă un costum de baeţaş.

Posesorul bonuluĭ alăturat la *Moda* are drept la unul din premiile anunţate în această revistă de mode.

Abonatele iaŭ parte la o tombolă cu *treĭ premiĭ gratuite,* surprinzatoare din punctul de vedere al ingeniozitaţeĭ şi arteĭ.

Contramandarea meetinguluĭ naţional

Prevederile noastre s'aŭ împlinit.

Comitetul Ligeĭ culturale a renunţat sa maĭ ţină întrunirea de Duminică, sub cuvînt că antreprenoriĭ cer un preţ exagerat pentru închiriarea saleĭ.

*

După cât ne-am informat, aceasta a fost şi dorinţa guvernuluĭ care, prin toate mijloacele posibile, a căutat să împedice ca întrunirea să se ţină, din cauză că îĭ era teamă că se vor produce noĭ scandalurĭ de stradă.

Se spune că guvernul a silit prin poliţie pe proprietariĭ de sălĭ să ceară preţurĭ exagerate, pentru ca astfel întrunirea să fie oprită de la sine.

*

Comitetul ligeĭ a hotărît să facă un memoriŭ care să fie iscălit de miĭ de persoane, tipărit în maĭ multe limbĭ şi împărţit tutulor ţărilor din Europe.

Prin memoriu se va arăta suferinţele ce îndură Rominiĭ de la Ungurĭ.

Scandalul din Piteştĭ

Aseară s'a ţinut la Piteştĭ o întrunire publică de către partidul liberal, în vederea alegerilor comunale, carĭ încep astăzĭ. Intrunirea a fost prezidată de către d-nul N. T. Grigorescu, majoritatea celor veniţĭ la întrunire a fost de băeţaşĭ aduşĭ de poliţie din ordinul luĭ Dimancea. Această măsură se luase pentru a împiedica pe dizidenţiĭ liberalĭ să ia cuvîntul.

După ce aŭ vorbit oratoriĭ luĭ Dimancea, se urcă la tribună d. Micescu, dizident. Preşedintele întruniri, d. Grigorescu, părăseşte sala făcînd semn bătăuşilor să-l huiduiască pe d. Micescu.

Se naşte un zgomot infernal, cetăţeniĭ alegătorĭ se scoală în picioare strigînd să iasă afară bătăuşiĭ luĭ Dimancea şi Grigorescu, bătăuşiĭ ridică ciomegele fiind îndîrjiţĭ şi maĭ mult de către agenţiĭ poliţieĭ carĭ se aflaŭ la spatele lor; d. Micescu văzînd că scandalul ia proporţiĭ marĭ, roagă pe cetăţeniĭ alegătorĭ a părăsi sala. Tot aseară a ţinut întrunire şi partidul conservator.

Coresp.

ECOURI

Corpurile Legiuitoare

Camera

Şedinţa de la 12 Decembrie 1897

Şedinţa se deschide la ora 2 fără 5 m. sub preşidenţia d-luĭ D. Giani.

Prezenţĭ 110 deputaţĭ.

Pe banca ministeriala d-niĭ: Giuvara, Haret, Cantacuzino.

N. Nae Stătescu. Intreabă pe d. ministru de finanţe dacă are de gînd să propue în această sesiune proectul de lege pentru licenţă.

D. Cantacuzino. Răspunde că da, de oare-ce o asemenea lege se impune de urgenţă.

D. Vintilă Rosetti. Roagă pe d. ministru de interne sa pue în aplicare regulamentul repauzuluĭ duminical, cacĭ o mulţime de negustorĭ calca acest regulament.

D. Ferichide. Răspunde că va veni în curînd cu acest regulament.

D. Tache Ionescu. Daca ar fi fost să urmez sfatul d-luĭ Nacu, de-a nu face ce vrea adversarul, aş fi renunţat la cuvînt.

De două orĭ s'a făcut apel la bună voinţa conservatorilor, ca sa vorbească şi eĭ în discuţia la mesaj şi decĭ să servească de un fel de paratraznet. cacĭ guvernul în loc să fie nevoit sa raspunză amicilor săĭ, carĭ 'l critică, i-ar fi fost maĭ uşor sa răspunză conservatorilor.

SENATUL

Şedinţa de la 12 Decembrie 1897

Şedinţa se deschide la ora 2 şi 35 sub preşidenţia d-luĭ Orbescu, vice-preşedintele senatuluĭ.

Pe banca ministerială d-nul general Berendeiŭ.

Raspund apeluluĭ nominal 85 senatorĭ.

D. *General Catargi* atrage atenţiunea Senatuluĭ ca de oare-ce numaĭ un senator este la biroŭ, conform regulamentuluĭ nu se poate ţine şedinţa.

In momentul acesta apare d. dr. Petrini Paul care este secretar al birouluĭ.

D. Gilcă, întreaba biroul ce masurĭ s'a luat contra senatoruluĭ Mihail Sturdza care a lipsit 27 şedinţe.

Biroul zice că va raspunde mîine la această întrebare.

Se intră în ordinea zileĭ care este: votarea de indigenate.

DEPLASARI

11 Decembrie

Hotel Capşa: I. Cantacuzino, inginer, Călimăneştĭ; N. Glogovanu, pr p, Craiova.

Hotel Dacia: Gerson Gava, comersant Brăila. Stoian Nicolau, comers., Giurgiu. Rai-

ecú, antreprenor, Rusciuk. R. Zanfirescu, proprietar, Călărașĭ. Manole Sopant, com. bulgar. Rusciuk. George Rovinaru, proprietar, T.-Jiu. Erneștein Schvel, comersant Bacău. Cerceză, farmacist, Poenarĭ. I. Dimitrescu, comers., T.-Măgurele. A. Niculescu, comers., Ploeștĭ. N. Constantinescu, comers., Craiova. A. Vasilef. comers.. Giurgiu. D. Ionescu, funcționar. Giurgiu. E. Mihăilescu, comers., Buzău. D. Georgescu, comers., Ploeștĭ.

Hotel Kiriazi: Dinu Piero, comersant, T.-Măgurele. G. Mititelu, prop., Focșanĭ. Brand, comers., Bacău Ch. Psaraftis, comersant, Calafat. Maior Popovicĭ, militar. Iașĭ. G. Vasiliu, arendaș, Băneasa.

Hotel Bulevard: T. Anastasiu, senator Tecucĭ. G. Botez, advocat, Iașĭ. Mandel, fabricant, Viena. Curti, inginer, Galațĭ.

Hotel Bristol: G. Baltu, advocat, Iașĭ. Manu, inspector, Iașĭ. I. Mihăescu, prop., R.-Sărat. M. Mihăescu, prop., R.-Sărat. Dobrian medic, R.-Sărat. Max Asicl, prop., Viena.

Hotel Metropol: Bohoreanu, prop., Botoșanĭ; Bogdan, prop., Botoșanĭ. Schvartz, comers., Iașĭ. Porumbaru, moșier, Floreștĭ Condopol moșier, Bîrlad.

Hotel Central: P. Papagheorghiu, moșier, Buzău. Panășescu, inginer, C. Lung. Protopopescu, comers., Piteștĭ. N. Kristof, comers., Rusciuk. Jurcef medic, Rusciuk, D-na Constantinescu, menageră, Galațĭ. D-na Iosefina Hetzig, menageră, Călărașĭ.

MODE

Pălărie Sisos

De pislă moale «gris-perle» cu fundul scobit și marginită de velur asortat. In jurul caloteĭ clin dublu de velur, dedesupt cu un dublu clin de velur alb care se innoadă la stînga cu o legatură sucită. Sub acest clin o mare sucitură de velur «gris-argent» care are o egreta ce strînge un frumos mănunchiŭ de pene carĭ cad la spate.

Laura

Pentru gospodine

Gogoșele de migdale.—In 157 gr. migdale pisate cu coaja cu tot, amestecĭ 3 galbenușurĭ de oŭ, 170 gr. zahar, scorțișoară, cojĭ de lămîie și 105 gr. faina; facĭ grămăzuĭ micĭ și le așezĭ pe tinichea, infigĭ în fie-care cîte 4 migdale jumătățite și le coceĭ la un foc domol.

Gastr.

Premiĭ gratuite pentru „Moda Ilustrată"

Administrațiunea **Modeĭ** *ilustrate a luat dispozițiunĭ ca abonatelor acesteĭ reviste să acorde de Crăciun nişte* **premiĭ gratuite** *surprinzătoare ca ingeniozitate și frumusețe.*

Ele constă în nişte obiecte, invențiunĭ de artă și petrecere, aduse din Paris, patria acestuĭ gen de producțiunĭ.

Vor fi **treĭ premiĭ:**

Premiul I, *pentru abonatele de* **un an** *la* **Moda ilustrată,** *constă dintr'un*

Scaun-cîntăreț

ultima expresie a ingeniozitățeĭ franceze în acest gen.

Cu acest obiect se poate petrece bine într'un salon; îĭ oferĭ cuĭ-va să șază; imediat ce persoana invitată s'a așezat pe dînsul, el începe a cînta și încetează când persoana părăsește locul; reîncepe cântecul îndată ce este ocupat din noŭ.

Valoarea acestuĭ premiŭ este inapreciabilă și suntem sigurĭ că va constitui o adevărată bucurie pentru fericita câștigătoare.

Premiul II, *pentru abonatele de 6 lunĭ constă dintr'o*

Farfurie-muzicală

construită după acelașĭ principiŭ ca și **scaunul cîntăreț** *și provoacă de asemenĭ plăcere la petrecerĭ.*

Premiul III, *pentru abonatele de 3 lunĭ, constă dintr'un*

Baston explozibil cu confetti

La un moment dat poțĭ face ca el să explodeze și să împrăștie confetti în toate părțile. In mijlocul uneĭ adunărĭ de petrecere poțĭ provoca cu acest obiect o surpriză foarte plăcută.

Epoca trageriĭ la sorțĭ a premiilor de maĭ sus este fixată ***pentru ziua de 21 Decembrie 1897.***

Toate abonamentele ce se vor face dar pînă la data de *15 Decembrie a. c.,* aŭ dreptul de a concura la premiĭ.

Afișe ilustrate

Cu începere de astăzĭ *Sala de depeșĭ* a *Adevĕruluĭ* pune la dispoziția publiculuĭ o varietate frumoasă și elegantă de afișe ilustrate, carĭ ar putea sluji drept decorurĭ de gust bun și ales.

Iată și prețurile cele maĭ reduse cu carĭ ele se pot obține:

Angrietin En dehors	2.15
Berthon Liane de Pougy	3.10
Cheret, Moulin rouge	3.20
Gross. Cycle Budge	3.20
Manfra Exp. Dezouray.	3.30
Hel, Tour Eiffel	3.20
Loutrec, Divan Japonaise	4.30
„ Confetti Bella	6.50
Noury, Parafin Bernheim	2.70
Pal Lucile Wraim	5.34
Verneau Quinquina Monceau	5.35
„ La Lorraine	3.18
Gray Rivoli	4.30
Pal, Cleweland	8.60
Bières de la Meuse	3.20
„ Absinthe Terminus	5.90
Champenois, Lente	2.15
De Beaumont Exp. d'affiche	6.50
Gerhault, Chocolat Charpentier	4.85
Galiee. La gran via	3.20
Gelis, Didot, Absinthe	3.18
Galis Tete des Fleurs	2.15
Gausson. Lessive Figaro	4.85
Gros Curacao Cusenier	2.70
Guillaume, Gil Blas	5.35
„ Lona Barisson	3.20
Lefevre, Electricine	3.70
Lourdey Cycles Tridon	4.30
Levy Kikiriky	1.75
„ Scobeleff	2.15
„ Martens	2.15
M. G. Abbaye de Lerins	2.15
Mamàs, Gladiator (interdite)	7.50
Meunier, Pastilles au Miel	6.45
„ Madagascar	3.70
Misti, Ondine	2.15
Willette, Capucines	10.75
„ Exp. inrernationale	5.35
„ Cacao Van houten	12.95
Elisée Montmartre	3.20
Fau, Tabarin	3.20
Mucha, Calendrier Plume	8.65
„ Sarah	6.90
Maurice, Job	2.15
Tity, Aquarellistes	4.30
Mucha, Societé des beaux-Arts	3.25
Rassenfosse Art indépendent	4.30
Berthou, Almanach	3.25
Bok, Lautru	3,23
Salon des Cent colecțiune complectă, bucata	2.20

Cărțĭ--premiĭ

Cu bonul de maĭ jos, cititorul *Adevĕruluĭ* poate obține unul din premiile înșirate în listele următoare și cu prețurile *reduse*, indicate în capul fie-căreĭ liste saŭ în dreptul fie-căruĭ volum.

1. Colecțiunea de cîte 80 banĭ volumul *în loc de* **leĭ 3.50,** *pentru provincie a se adăoga* **20 banĭ porto.**

Jean Fusco. Chez nous.
John Ninet. Arabi Pacha.
Robert de Bonnières. Le petit margemont.
Raymond de Laborde. Le Marquis de Gojac.
Henry de Pene Née Michon.
Une mission en Vendeé 1793. Notes recueillies par Edouard Lockroy.
Louis Davyl. Zélie Clairon.
Edouard Cadol. Le cher maitre.
Outis. Le roi Stauko et la reine Xenia.
Paul Foucher. Rêchain, avare.
Emile Hinzelin. Stenka Razin, moeurs françaises contemporaines.
N. Quellien. Bretons de Paris.
Marion Cravford. Les enfants du roi, roman de l'Italie méridionale.
Le comte d'Hérisson. Les responsabilités de l'année terrible
Wittgenstein. Une famille princière d'Allemagne.
Paul Laffitte. Lettres d'un parlementaire.
Joseph Caraguel. Le Boul'Mich.
Janka Wohl. François Lizst, Souvenirs d'une compatriote.
Sopsie Adelaïde. Histoire contemporaines.
Noël Blache.. Monsieur Peymarlier.
Lord Malmesbury. Mémoires d'un ancien ministre (1807—1869).
Paul Frédy. Sans Décors, monologues.
Mario Uchard. Mademoiselle Blaisot.
Pierre Dénis. Le mémorial de Saint Breiade.
Lucien B. Penjean. Cent ans après-1789—1879.
Georges d'Heylly. La comédie française à Londres.
Julien Berr. Devant la cheminée.
D-r Morell Mackenzie. La derniere maladie de Frédéric le Noble.
André Godard Les huttiers.
Charles Yriarte Les fleurs et les jardins de Paris.
Mathias Kallady Filles d'Allemagne.
Le comte d'Hérisson Les girouettes politiques—Un constituant.
P. Regnier Souvenirs et études de théatre.
Ioseph d'Arcay Notes inédites sur M. Thiers.
Henri Leriche La petite Marthe.
Camille Debans Cabanette.
Jules Legoux Hommes et femmes.
Léon Gaudillot Les filles de Jean de Nivelle.
Robert de Bonnières Lord Hyland.
Theo-Critt Le sénateur Ignace.
Madame Jaubert Irreconciliables.
Gabriel Mourey Monada.
Maurice Dubard Fleur d'Afrique.
A. Claveau Contre le flot.
Paul Delair Louchon.
Serizolles Hotel Lucien.
Pierre Denis Le memorial de Saint-Brelade.
Maurice Vaucaire L'encrier de la petite Vertu.
Jeanne Mairet Némésis.
Noel Blache Clair de soleil.
Jean Rameau Fantasmagories.
Pierre Berton Mioche.
Sigismund de Justh Le livre de la Pousta.
Paul Perret L'amour et la guerre.
Henri Danay Les deux amours de Réné.
B. Zeller Claude de France.
Guillaumme du Tillot Un valet ministre.
Paul Foucher Le droit de l'amant.

2). Colecțiunea ***Paul de Kock*** **a leĭ 1.50 volumul franco** ***în toată țara.***

L'amour qui passe et l'amour qui vient.
Flon, Flon, Flon, Lariradondaine.
L'ane à M. Martin.
Jean.
La grande ville.
Monsieur Cherami.
Le barbier de Paris.
Un mari dont on se moque.
Gustave le mauvais sujet.
Sans cravate, 2 volume.
La demoiselle du cinquième, 2 volume.
Les étuvistes, 2 volume.
La prairie aux coquelicots, 2 volume.
Cerisette, 2 volume-
Les compagnons de la truffe, 2 volume.
Le bouquetière du chateau-d'eau, 2 volume.
L'homme dans la nature.
Paul et son chien.
L'amoureaux transi.
La famille Braillard, 2 volume.
Ce monsieur.
L'amant de la lune, 3 volume.
Madame de Monflaquin, 2 volume.
Friquette.
Un femme à trois visages, 2 volume.
Une gaillarde, 2 volume.
La jolie fille du faubourg.
Les petits ruisseaux.
Le sentier aux prunes.
La fille aux trois jupons.
La dame aux trois corsets.
Papa Beau-père.
Une drlôe de maison.
Un jeune homme mystérieux.
La femme, le mari et l'enfant.
Berlingot et Compagnie.
Un tourlourou.
Un mari perdu.

3). Colecțiunea „Noua bibliotecă ilustrata" a 25 banĭ *volumul;* **cincĭ volume 1 leŭ; în provincie 1.25.**

1) *Amour d'enfant,* par Jules Mary.
2) *La jeune Sibèrienne,* par X. de Maistre.
3) *Bonheur brisé,* par A. Duchatelle.
4) *Péchés roses,* par Charles Aubert.
5) *L'épreuve,* par Charles Deslys.
6) *Autour de la gamelle,* par L. Marville.
7) *Autour de la lune de miel,* par Paul Pansolle.
8) *Petits péchés,* par Charles Monselet.
9) *L'Ingénu,* roman de Voltaire.
10) *Les amours de Jeannette,* par L. Marville.
11) *Un jour d'angoisse,* par Paul Ginisty.
12) *Rose-Claire,* par L. Marville.
13) *Coeurs d'élite,* par E. Moret.
14) *Les femmes qui aiment,* par Fortunio.
15) *Manon Lescaut,* (tome I) par l'abbé Prévost.
16) *Manon Lescaut,* (tome II) par l'abbé Prévost.
17) *Contes et nouvelles,* par la Fontaine.
18) *Le boulet d'or,* par Jules Mary
19) *L'éventail rouge,* par L. Marville.
20) *Les deux bouviers,* par Walter Scott.
21) *La dot de Suzette,* par Fiévée.
22) *A bruler,* par J. Lermina.
23) *Zadig,* par Voltaire.
24) *Contes et Nouvelles,* (tome II), La Fontaine.
25) *Mariage aux roses,* par L. Marville.
26) *Péchés roses* (2 serie), par Charles Aubert.
27) *Tante Berthe,* par G. de Peyrebrune.
28) *La vertu de Lolotte,* par M. Ordonneau.
29) *Chanvallon,* par Charles Monselet.
30) *Contes du Pays de l'or,* par Bret-Harte.
31) *Paul et Virginie,* (tome I) par Bernardin de St.-Pierre.
32) *Paul et Virginie,* (tome II) par Bernardin de St.-Pierre.

4). Colecția de cîte leĭ 2.25 volumul în loc de leĭ 5; pentru provincie a se adăoga 25 banĭ porto.

L. V. Meunier Baisers tristes.
Carolus Brio Chattes et renards.
Réné Maizeroy Le mal d'aimer.
Carolus Brio A huis clos.
W. O'Cantin Peines de cœur.

Toate aceste volume sînt foarte frumos ilustrate, și tipărite pe hîrtie velină.

5). Colecțiunea de ***Tablourĭ*** **cîte 25 banĭ unul în loc de leĭ 2.**

1) Tineretea
2) Aurora
3) Iluzia, Sclava, Fascinația
4) Suzana
5) Diana — O femee, jucărie
6) Primăvara
7) Oglinda, Greerele
8) Bacchanta și Satirul,
9) Femeea adormita.
10) Lebăda.
11) In atelier.

6). Colecția ***cărților romînești*** **cu prețur le reduse indicate în dreptul fie-căreia:**

A. Vlahuță. Un an de luptă, în loc de leĭ 2.50 se dă cu 1.50.
Gerhart Hauptman. Țesătoriĭ, tradusă din limba franceză, în loc de leĭ 1.50 se dă cu 50 banĭ.
B. P. Hăjdăŭ. Ion Vodă cel cumplit, în loc de leĭ 3 se dă cu 1.50.
Duiliu Zamfirescu. Lume nouă și lume veche, în loc de 3 leĭ se dă cu 1 leŭ.
Zamfir C. Arbore. Temniță și exil, în loc de 2 leĭ se dă cu 1 leŭ.
Urechiă. Ghivecĭ, în loc de leĭ 2.50 se dă cu 1 leŭ.
Chițibuș. Scrisorĭ către iubita, ediția II, în loc de 2 leĭ se dă cu 55 banĭ.
C. Rădulescu-Motru: F. W. Nietzsche, viața și filozofia sa, cu leĭ 1.50 în loc de 2.50.

Stocul acestor volume de o valoare deosebită fiind însă foarte restrîns față de numărul cel mare al cititorilor „Adevĕruluĭ", rugăm pe acele persoane carĭ ne vor da o comandă, să bine-voiască a indica, pe lîngă volumul ales, încă unul saŭ 2 volume pe carĭ le ar prefera în cazul cînd, de la expediarea scrisoareĭ pînă la sosirea eĭ la administrația noastră, cartea aleasă s'ar fi epuizat deja.

Premiile „Adevĕruluĭ"

BUN pentru

1. Colecțiunea de 80 banĭ volumul în loc de leĭ 3.50
2. Colecțiunea *Paul de Kock* de leĭ 1.50 volumul.
3. Colecțiunea *Noua bibliotecă ilustrată:* 5 volume 1 leŭ, în provincie 1.25:
4. Colecția de leĭ 2.25; în provincie 2.50 în loc de 5 leĭ,
5. Tablourĭ cîte 25 banĭ unul în loc de leĭ 2.
6. Cărțĭ romîneștĭ

A se tăia acest bon și a-l înainta odată cu suma respectivă *Săliĭ Adevĕruluĭ* indicîndu-se în acelașĭ timp premiul ales din cele 6 colecțiunĭ indicate acĭ.